

**Cynulliad Cenedlaethol Cymru
The National Assembly for Wales**

**Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 3
Legislation Committee No. 3**

**Dydd Iau, 1 Hydref 2009
Thursday, 1 October 2009**

**Cynnwys
Contents**

- 3 Cyflwyniad, Ymddiheuriadau a Dirprwyon
Introduction, Apologies and Substitutions
- 4 Mesur Arfaethedig ynghylch Addysg (Cymru)—Cyfnod 2: Ystyried Gwelliannau
Proposed Education (Wales) Measure—Stage 2: Consideration of Amendments

Yn y golofn chwith, cofnodwyd y trafodion yn yr iaith y llefarwyd hwy yn ddi yn y Siambra. Yn y golofn dde, cynhwyswyd cyfieithiad o'r areithiau hynny.

In the left-hand column, the proceedings are recorded in the language in which they were spoken in the Chamber. In the right-hand column, a translation of those speeches has been included.

Aelodau'r pwylgor yn bresennol
Committee members in attendance

Peter Black	Democratiaid Rhyddfrydol Cymru Welsh Liberal Democrats
Christine Chapman	Llafur Labour
William Graham	Ceidwadwyr Cymreig Welsh Conservatives
Helen Mary Jones	Plaid Cymru The Party of Wales
David Lloyd	Plaid Cymru (Cadeirydd y Pwyllgor) The Party of Wales (Committee Chair)
Joyce Watson	Llafur (yn dirprwyo ar ran Janice Gregory) Labour (substitute for Janice Gregory)

Eraill yn bresennol
Others in attendance

Jane Hutt	Aelod Cynulliad, Llafur (y Gweinidog dros Blant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau) Assembly Member, Labour (the Minister for Children, Education, Lifelong Learning and Skills)
Huw Maguire	Rheolwr Polisi Mesur AAA, Llywodraeth Cynulliad Cymru SEN Measure Policy Manager, Welsh Assembly Government
Amina Rix	Gwasanaethau Cyfreithiol, Llywodraeth Cynulliad Cymru Legal Services, Welsh Assembly Government

Swyddogion Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn bresennol
National Assembly for Wales officials in attendance

Fay Bowen	Clerc Clerk
Gwyn Griffiths	Cyngorydd Cyfreithiol Legal Adviser
Ruth Hatton	Dirprwy Glorc Deputy Clerk
Owain Roberts	Dirprwy Glorc Deputy Clerk
Gareth Williams	Clerc Clerk

*Dechreuodd y cyfarfod am 1.29 p.m.
The meeting began at 1.29 p.m.*

Cyflwyniad, Ymddiheuriadau a Dirprwyon
Introduction, Apologies and Substitutions

[1] **David Lloyd:** Croeso i gyfarfod **David Lloyd:** Welcome to the latest meeting diweddaraf Pwyllgor Deddfwriaeth Rhif 3. of Legislation Committee No. 3. The purpose Pwrpas y cyfarfod yw trafod y Mesur of the meeting is to discuss the Proposed Arfaethedig ynghylch Addysg (Cymru). Education (Wales) Measure.

[2] Yr wyf derbyn ymddiheuriadau gan Janice Gregory, a bydd Joyce Watson yn dirprwyo ar ei rhan.

[3] Os bydd larwm tân, dylai Aelodau adael yr ystafell drwy'r allanfeydd tân penodol gan ddilyn cyfarwyddiadau'r tywysyddion. Nid ydym yn disgwyl prawf y prynhawn yma. Dylai pawb ddiffodd eu ffonau symudol, galwyr a'u 'mwyar duon' gan eu bod yn amharu ar yr offer darlledu. Bydd pawb yn ymwybodol erbyn hyn bod y Cynulliad yn gweithredu yn ddwyieithog. Mae clustffonau ar gael i glywed y cyfieithiad ar y pryd ac i addasu lefel y sain i bobl sy'n drwm eu clyw. Mae'r cyfieithiad ar y pryd ar gael ar sianel 1 a gellir addasu sain y darllediad gair am air ar sianel 0. Nid oes angen i Aelodau gyffwrdd â'r botymau ar y meicroffonau, oherwydd bydd hynny'n amharu ar y system ddarlledu. Gofynnaf ichi sicrhau bod y golau coch ymlaen cyn ichi ddechrau siarad.

1.31 p.m.

Mesur Arfaethedig ynghylch Addysg (Cymru)—Cyfnod 2: Ystyried Gwelliannau Proposed Education (Wales) Measure—Stage 2: Consideration of Amendments

[4] **David Lloyd:** Esboniaf yr hyn fydd yn digwydd y prynhawn yma a'r drefn gyfreithiol wrth inni ystyried y Mesur Arfaethedig ynghylch Addysg (Cymru), sydd yng Nghyfnod 2. Byddwn yn ystyried nifer o welliannau ac mae Aelodau eisoes wedi cael nodyn gan y clercod yn egluro'r egwyddorion a gwybodaeth am sut y bydd Cyfnod 2 yn gweithio. Fodd bynnag, hoffwn esbonio yn fanylach sut y bydd y cyfarfod yn gweithio a sut y byddaf yn delio â'r trafodaethau.

[5] Dylai bod gan Aelodau gopi o'r Mesur arfaethedig, rhestr o'r gwelliannau wedi'u didoli, a'r ddogfen grwpio gwelliannau er mwyn eu trafod. Mae rhestr y gwelliannau wedi'u didoli yn cynnwys yr holl welliannau a gyflwynwyd sydd wedi'u didoli yn y drefn y maent yn ymwneud â'r Mesur arfaethedig. Caiff yr Atodleni eu hystyried gyda'r adrannau perthnasol sy'n eu cyflwyno. Felly, yn ein cyfarfodydd, byddwn yn dilyn y drefn a ganlyn: yn gyntaf, adrannau 1 i 21; Atodlen 1; adrannau 22 i 24; adrannau newydd; ac yn olaf y teitl hir.

I have received apologies from Janice Gregory, and Joyce Watson will be substituting on her behalf.

Should there be a fire alarm, Members should exit the room through the designated fire exits, and follow instructions from the ushers. We are not expecting a drill this afternoon. Everyone should switch off their mobile phones, pagers and BlackBerrys as they affect the broadcasting equipment. Everyone will be aware by now that the Assembly operates bilingually. Headsets are available to hear the interpretation and to amplify the sound for those who may be hard of hearing. Interpretation is available on channel 1 and the verbatim proceedings can be amplified on channel 0. Members do not need to press the buttons on the microphones as doing so can interfere with the broadcasting system. I ask that you ensure that the red light is on before you begin to speak.

David Lloyd: I will explain what will happen this afternoon and the legal procedure as we consider the Proposed Education (Wales) Measure, which is at Stage 2. We will consider a number of amendments and Members have already received a note from the clerks explaining the principles, which also contained information on how Stage 2 will work. However, I will explain in more detail how the meeting will operate and how I will deal with the proceedings.

Members should have a copy of the proposed Measure, a marshalled list of the amendments, and the document outlining the grouping of amendments for discussion. The marshalled list of amendments contains all the amendments that have been tabled in the order in which they relate to the proposed Measure. Schedules will be considered with the relevant sections that introduced them. Therefore, in our meetings, we will follow this order: first, sections 1 to 21; Schedule 1; sections 22 to 24; new sections; and finally the long title.

[6] Gallwch weld o'r rhestr grwpio bod y gwelliannau wedi'u grwpio er mwyn hwyluso'r drafodaeth, ond y rhestr o welliannau wedi'u didoli sy'n pennu'r drefn y caint eu galw a'u cynnig. Bydd angen i Aelodau ddilyn y ddau bapur, er y byddaf yn rhoi gwybod i Aelodau pan fyddaf yn galw arnynt naill ai i siarad yn rhan o'r drafodaeth neu i gynnig eu gwelliannau er mwyn sicrhau bod penderfyniad yn cael ei wneud.

[7] Ceir un drafodaeth am bob grŵp o welliannau. Byddaf yn galw ar y sawl a gynigiodd welliant cyntaf y grŵp i gynnig y gwelliant cyntaf a siarad am hwnnw a'r gwelliannau eraill yn y grŵp. Yna, byddaf yn galw ar y siaradwyr eraill, gan gynnwys yr Aelodau eraill sy'n cynnig gwelliannau yn y grŵp hwnnw ond ni ddylent gynnig eu gwelliannau ar yr adeg hon. Dylai Aelodau nad oes ganddynt welliant yn y grŵp hwnnw ond sydd eisiau siarad nodi eu bod am siarad yn y ffordd arferol. Byddaf yn galw ar y Gweinidog i siarad ar bob grŵp. I ddod â phob trafodaeth i ben, byddaf yn galw ar y sawl a gynigiodd y gwelliant cyntaf yn y grŵp i ymateb.

[8] Nid wyf yn bwriadu caniatâu ymyriadau ac eithrio o dan amgylchiadau eithriadol, a hynny er mwyn sicrhau bod pawb yn canolbwytio yn briodol ar y drafodaeth. Fodd bynnag, caiff pob Aelod gyfle i siarad yn y drafodaeth am bob grŵp.

[9] Yn dilyn y drafodaeth am grŵp, byddaf yn cadarnhau bod yr Aelod a gynigiodd y gwelliant cyntaf o hyd eisiau pwysio am benderfyniad. Os na, gall ef neu hi geisio cytundeb y pwylgor i dynnu'r gwelliant yn ei ôl. Os na chaiff ei dynnu yn ôl, byddaf yn gofyn a ddylai'r gwelliant cyntaf gael ei dderbyn ai peidio. Fy nod i yw sicrhau bod yr holl bleidleisiau yn cael eu cofnodi fel bod enwau'r sawl sy'n pleidleisio o blaid, yn erbyn, neu sy'n ymatal yn glir.

[10] Galwaf ar gynigwyr y gwelliannau eraill ym mhob grŵp i'w cynnig ar yr adeg briodol, yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli. Os nad ydych am gynnig eich gwelliant, dylech nodi hynny'n glir pan gaiff y gwelliant ei alw.

[11] Er gwybodaeth, dim ond aelodau'r

You will see from the groupings list that the amendments have been grouped in order to facilitate the discussion, but it is the marshalled list that determines the order in which they are called and moved. Members will need to follow both papers, but I will advise Members when I call on them either to speak as part of the discussion or to move their amendments, to ensure that a decision is made.

There will be one discussion on each group of amendments. I will call on the person who proposed the first amendment in a group to move that amendment and to speak to that and the other amendments in the group. Then, I will call on other speakers, including Members who have proposed the other amendments in that group. However, they should not move their amendments at that point. Members who do not have an amendment in the group but who would like to speak should indicate that in the usual way. I will call on the Minister to speak for each group. To conclude each discussion, I will call on the person who moved the lead amendment to respond.

I do not intend to allow interventions except under exceptional circumstances. That is to ensure that everyone pays full attention to the discussion. However, every Member will have an opportunity to speak in the discussion on every group.

Following the discussion on a group, I will confirm whether the Member proposing the lead amendment wishes to proceed to a decision. If not, he or she may request the agreement of the committee to withdraw the amendment. If it is not withdrawn, I will ask whether the first amendment should be accepted or not. My aim is to ensure that all the votes are recorded so that the names of those who vote in favour of, against, or who abstain are clear.

I will call on the proposers of other amendments in each group to move them at the appropriate time, in line with the marshalled list. If you do not wish to move your amendment, you should indicate that clearly when it is called.

For your information, only committee

pwylgor sy'n cael cynnig gwelliannau. Byddaf innau yn cynnig gwelliannau ar ran y Gweinidog.

[12] Bydd Aelodau'n ymwybodol mai'r unig ffordd o drafod adran o'r Mesur arfaethedig yw cyflwyno gwelliant iddi. Os na chyflwynir gwelliant i adran, bennir ei bod wedi'i derbyn. Bydd hynny'n wir hefyd am unrhyw adrannau y gwrthodir y gwelliannau a gyflwynwyd iddynt. Byddaf yn cyhoeddi pa adrannau sydd wedi'u derbyn ar ddiwedd y cyfarfod.

[13] Bydd cyfle arall i gyflwyno gwelliannau i unrhyw adrannau na fyddant wedi'u gwaredu heddiw. Er mwyn gallu ystyried gwelliannau yn ystod cyfarfod yr wythnos nesaf—os rhaid cynnal cyfarfod o gwbl—bydd angen eu cyflwyno erbyn 5 p.m. heddiw.

[14] Gyda hynny o esboniad ac eglurhad o'r drefn y prynhawn yma, a oes unrhyw gwestiynau? A yw pawb yn fodlon? Gwelaf eich bod. Diolch yn fawr.

members may move amendments. I will move amendments on behalf of the Minister.

Members will be aware that only those parts of the proposed Measure to which an amendment has been tabled are open to discussion. If an amendment is not tabled to a section, it will be deemed to have been agreed. That also applies to any sections to which amendments have been rejected. I will announce which sections have been approved at the end of the meeting.

For any section that is not disposed of today, there will be another opportunity to table amendments to it. To allow us to consider amendments at a meeting next week—if such a meeting is required—they will need to be tabled by 5 p.m. today.

Following that explanation and clarification of how we shall proceed this afternoon, are there any questions? Is everyone content? I see that you are. Thank you.

Apelau a Hawliadau Addysg gan Blant (Gwelliannau 1, 2, 3 a 4) **Education Appeals and Claims by Children (Amendments 1, 2, 3 and 4)**

[15] **David Lloyd:** Croeso unwaith eto i'r Gweinidog a'i swyddogion.

David Lloyd: Welcome once more to the Minister and her officials.

[16] Y prif welliant yn y grŵp hwn yw gwelliant 1. Weinidog, a hoffech i welliant 1 yn eich enw chi gael ei gynnig?

The lead amendment in this group is amendment 1. Minister, would you like me to move amendment 1 in your name?

[17] **The Minister for Children, Education, Lifelong Learning and Skills (Jane Hutt):** I would.

Y Gweinidog dros Blant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau (Jane Hutt): Hoffwn.

[18] **David Lloyd:** Felly, cynigiaf welliant 1 yn enw Jane Hutt, a galwaf ar y Gweinidog i siarad amdano a'r gwelliannau eraill y grŵp.

David Lloyd: I therefore move amendment 1 in the name of Jane Hutt, and I call on the Minister to speak to that and the other amendments in the group.

[19] **Jane Hutt:** The purpose of amendment 1 is to remove from the proposed Measure the power for Welsh Ministers to specify in regulations the circumstances in which children and young people could not make an appeal or claim. I gave an undertaking in the Stage 1 Plenary debate to remove these powers from the proposed Measure. The aim of the proposed Measure is to extend the right

Jane Hutt: Pwrpas gwelliant 1 yw dileu o'r Mesur arfaethedig bŵer Gweinidogion Cymru i bennu mewn rheoliadau o dan ba amgylchiadau na châi plant a phobl ifanc apelio neu wneud hawliad. Addewais yn y drafodaeth Cyfnod 1 yn y Cyfarfod Llawn y byddwn yn dileu'r pwerau hyn o'r Mesur arfaethedig. Nod y Mesur arfaethedig yw ehangu'r hawl i apelio neu hawlio drwy ei

of appeal or claim by making it universal. A provision to fetter that right, I agree, is inconsistent with the principle. The power that this amendment seeks to remove from the proposed Measure is not time limited, and the existing provision, unless removed, leaves it open to future change by Governments or Ministers who do not share our forward-thinking views on children and young people's entitlement to participation. I therefore feel that it is right to make this amendment, which was helpfully discussed at Stage 1 in committee and in Plenary, where, as I said, I agreed with the committee's recommendation to remove the provision. I therefore ask you to support this amendment.

[20] The Government's amendment 2 is a technical amendment in support of amendment 1. Section 8(4) of the proposed Measure proposes a new section 569(2A) of the Education Act 1996. Amendment 2 seeks to remove the reference to section 332ZA of that Act. That section dealt with the procedure for regulations made under it, but the reference will be unnecessary if the power to do so is removed from the proposed Measure.

[21] The Government's amendment 3 seeks to remove from the proposed Measure a residual power for the Welsh Ministers to make regulations specifying the circumstances in which a disabled child may not make a disability discrimination claim to the tribunal. That is also in parallel with amendment 1, as it would remove a similar regulation-making power in respect of special educational needs appeals.

[22] The Government's amendment 4 is another technical amendment, this time in support of amendment 3, and is similar in effect to amendment 2. Section 16 of the proposed Measure proposes to introduce a new section 67(5B) to the Disability Discrimination Act 1995. Given that the power to make regulations under section 28IA of that Act is to be removed from the proposed Measure, the requirement for a procedural provision in section 67(5B) will be unnecessary. I ask you to support these amendments.

gwneud yn agored i bawb. Cytunaf fod darpariaeth i gyfyngu ar yr hawl honno yn anghyson â'r egwyddor. Nid oes cyfyngiad amser ar y pŵer y mae'r gwelliant hwn yn ceisio'i ddileu o'r Mesur arfaethedig, ac mae'r ddarpariaeth bresennol, oni chaiff ei dileu, yn ei adael yn agored i gael ei newid yn y dyfodol gan Lywodraethau neu Weinidogion nad ydynt yn rhannu'n hagwedd flaengar ni tuag at hawl plant a phobl ifanc i gymryd rhan. Teimlaf felly ei bod yn briodol gwneud y gwelliant hwn, y cafwyd trafodaeth fuddiol arno yng Nghyfnod 1 yn y pwylgor ac yn y Cyfarfod Llawn, lle cytunais, fel y dywedais, ag argymhelliaid y pwylgor i ddileu'r ddarpariaeth. Gofynnaf felly ichi gefnogi'r gwelliant hwn.

Gwelliant technegol yw gwelliant 2 gan y Llywodraeth yn cefnogi gwelliant 1. Mae Adran 8(4) o'r Mesur arfaethedig yn cynnig adran newydd 569(2A) o Ddeddf Addysg 1996. Diben gwelliant 2 yw dileu'r cyfeiriad at adran 332ZA o'r Ddeddf honno. Roedd yr adran honno yn delio â'r weithdrefn i reoliadau a gâi eu gwneud oddi tanu, ond ni fydd angen y cyfeiriad os caiff y pŵer i wneud hynny ei ddileu o'r Mesur arfaethedig.

Mae gwelliant 3 gan y Llywodraeth yn ceisio dileu o'r Mesur arfaethedig bŵer gweddilliol i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau yn pennu o dan ba amgylchiadau na chaiff plentyn anabl wneud hawliad gwahaniaethu ar sail anabledd i'r tribiwnlys. Mae hynny'n mynd law yn llaw hefyd â gwelliant 1, gan y byddai'n dileu pŵer tebyg i wneud rheoliadau mewn perthynas ag apelau anghenion addysgol arbennig.

Mae gwelliant 4 gan y Llywodraeth yn welliant technegol arall, y tro hwn yn cefnogi gwelliant 3, ac mae'n debyg o ran ei effaith i welliant 2. Mae Adran 16 o'r Mesur arfaethedig yn cynnig cyflwyno adran newydd 67(5B) yn Neddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd 1995. O ystyried bod y pŵer i wneud rheoliadau o dan adran 28IA o'r Ddeddf honno i gael ei ddileu o'r Mesur arfaethedig, bydd y gofyniad am ddarpariaeth weithdrefnol yn adran 67(5B) yn ddianghenraig. Gofynnaf ichi gefnogi'r gwelliannau hyn.

1.40 p.m.

[23] **David Lloyd:** A oes unrhyw Aelod eisiau siarad am y gwelliannau?

[24] **Helen Mary Jones:** I just wish to say that I am very grateful to the Minister for agreeing with our Stage 1 committee's recommendation on this.

[25] **David Lloyd:** A oes unrhyw un arall? Gwelaf nad oes. A hoffai'r Gweinidog ymateb i'r drafodaeth? A hoffech chi symud i bleidlais ar welliant 1, Weinidog?

[26] **Jane Hutt:** I think that we can move on to supporting and moving these amendments.

[27] **David Lloyd:** Symudwn felly i bleidlais ar welliant 1. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 1.

*Gwelliant 1: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 1: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 1.
Amendment 1 agreed.*

[28] **David Lloyd:** Ni fydd pleidlais ar welliannau 2, 3 a 4 ar hyn o bryd. Fel y dywedais eisoes, byddwn yn dychwelyd i bleidleisio ar y rhain yn ddiweddarach yn y trafodion, yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

David Lloyd: Does any Member wish to speak to the amendments?

Helen Mary Jones: Dim ond dweud fy mod yn ddiolchgar iawn i'r Gweinidog am gytuno ag argymhellion ein pwylgor Cyfnod 1 ar hyn.

David Lloyd: Is there anyone else? I see that there is not. Does the Minister wish to respond to the debate? Do you wish to move to a vote on amendment 1, Minister?

Jane Hutt: Credaf y gallwn symud ymlaen i gefnogi a chynnig y gwelliannau hyn.

David Lloyd: We will therefore move to a vote on amendment 1. The question is that amendment 1 be agreed to.

David Lloyd: There will be no vote on amendments 2, 3 and 4 at this point. As I have already said, we will return to vote on them later in the proceedings, in accordance with the marshalled list.

Hysbysu a Chyflwyno Dogfennau/Cyngor a Gwybodaeth (Gwelliannau 25, 26 a 27) Notice and Service of Documents/Advice and Information (Amendments 25, 26 and 27)

[29] **David Lloyd:** Trown yn awr at grŵp 2, sy'n cynnwys gwelliannau 25, 26 a 27. Galwaf ar William Graham i gynnig y prif welliant, gwelliant 25, sydd yn enw Paul Davies, ac i siarad am y gwelliannau eraill yn y grŵp. Mae gwelliant 25 ar dudalen 1 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

David Lloyd: We now turn to group 2, which contains amendments 25, 26 and 27. I call on William Graham to move the lead amendment, amendment 25, in the name of Paul Davies, and to speak to the other amendments in the group. Amendment 25 is on page 1 of the marshalled list.

[30] **William Graham:** I move amendment 25 in the name of Paul Davies and with my name in support.

[31] My party spokesman feels that the regulations are not clear with regard to whether children will be allowed to choose an alternative advocate. Hence, the reason for these amendments.

[32] **David Lloyd:** Diolch, William. A oes unrhyw Aelod arall eisiau siarad?

[33] **Peter Black:** I am happy to support these amendments. It seems to me that there is a need to ensure that any information given to children is appropriate to their age. I think that the amendments as set out effectively underline that principle. I also think that they are in the spirit of the rest of the proposed Measure.

[34] **Helen Mary Jones:** I would not disagree in principle with the points made by Peter Black and William Graham. However, if we are talking about age-appropriateness, we also need to specify in the legislation that the information must be appropriate for those with different types of disabilities and needs. Therefore, I suggest that we have extensive discussions about what may be determined by the pilot scheme, and I put it to the committee that it might be better for these rules to be made in the guidance, after the pilot schemes have been completed, so that other factors, as well as age appropriateness, can be established.

[35] **David Lloyd:** Galwaf ar y Gweinidog i siarad.

[36] **Jane Hutt:** The purpose of the pilot period is to tease out the intricacies of important issues such as communication matters, and to develop and disseminate good practice. In fact, it goes back to the Stage 1 committee. Having taken evidence, the committee report said the following.

[37] ‘We also consider that the pilot and evaluation phase will be crucial in identifying effective means of communicating with and engaging children with the new rights available to them.’

William Graham: Cynigiaf welliant 25 yn enw Paul Davies a chyda f'enw i yn ei gefnogi.

Teimla llefarydd fy mhlaid nad yw'r rheoliadau'n dangos yn glir a fydd plant yn cael dewis eiriolwr gwahanol. Dyna'r rheswm, felly, am y gwelliannau hyn.

David Lloyd: Thank you, William. Does any other Member wish to speak?

Peter Black: Yr wyf yn hapus i gefnogi'r gwelliannau hyn. Mae'n ymddangos i mi fod angen sicrhau bod unrhyw wybodaeth a roddir i blant yn briodol i'w hoedran. Credaf fod y gwelliannau fel y'u cyflwynwyd yn tanlinellu'r egwyddor honno'n effeithiol. Credaf hefyd eu bod yn unol ag ysbryd gweddill y Mesur arfaethedig.

Helen Mary Jones: Ni fyddwn yn anghytuno mewn egwyddor â'r pwyntiau a wnaethpwyd gan Peter Black a William Graham. Fodd bynnag, os ydym yn sôn am fod yn briodol i oedran, mae angen hefyd inni bennu yn y ddeddfwriaeth fod rhaid i'r wybodaeth fod yn briodol i'r rhai sydd â gwahanol fathau o anableddau ac anghenion. Felly, awgrymaf ein bod yn cael trafodaethau helaeth ynglŷn â'r hyn a allai gael ei benderfynu gan y cynllun treialu, ac awgrymaf wrth y pwylgor y gallai fod yn well i'r rheolau hyn gael eu gwneud yn y canllawiau, ar ôl i'r cynlluniau treialu gael eu cwblhau, fel bod modd sefydlu ffactorau eraill yn ogystal â bod yn briodol i oedran.

David Lloyd: I call on the Minister.

Jane Hutt: Diben y cyfnod treialu yw canfod cymhlethdodau materion pwysig fel cyfathrebu, a datblygu a lledaenu arferion da. Yn wir, mae'n mynd yn ôl i bwylgor Cyfnod 1. Ar ôl cymryd tystiolaeth, dywedodd adroddiad y pwylgor y canlynol.

‘Rydym hefyd yn credu y bydd y cyfnod treialu a gwerthuso yn hollbwysig o ran canfod dulliau effeithiol o gyfathrebu gyda phlant a'u hymgysylltu â'r hawliau newydd sydd ganddynt.’

[38] So, I think that it would be far better to develop meaningful and accessible practical guidance that covers appropriate communication strategies. It is a question of who explains, when and how. We need the flexibilities of regulations and guidance to respond appropriately to the pilot period. It is fair to say that the committee at Stage 1 considered very carefully how we can explain information and decisions under this section to children of different ages and understanding, and it recommended that guidance should be developed. I do not see any reason why we should disagree with the committee's recommendation. I also recognise that we must talk about a range of different media and channels for communicating with children at different times and in different circumstances. That can include one-to-one personal communication. If an explanation is only age-appropriate, it really could be meaningless to children who are not functioning at a relevant chronological age. So, I think that the wording would be inappropriate. I do not think it necessary to place it on the face of the proposed Measure, so I ask you to resist supporting amendment 25, given the pilot opportunities and any guidance that we would develop.

[39] **David Lloyd:** Diolch yn fawr, Weinidog. Galwaf ar William Graham i ymateb i'r drafodaeth.

[40] **William Graham:** I note the Minister's comments, but I do not wish to withdraw the amendment.

[41] **David Lloyd:** Felly, a hoffech chi symud i bleidlais ar welliant 25?

[42] **William Graham:** Yes, I wish to proceed to a vote.

[43] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 25.

Felly, credaf y byddai'n llawer gwell datblygu canllawiau ymarferol ystyrlon a hygyrch sy'n ymdrin â strategaethau cyfathrebu priodol. Mae'n fater o bwy sy'n egluro, pryd a sut. Mae angen hyblygrwydd rheoliadau a chanllawiau arnom i ymateb yn briodol i'r cyfnod treialu. Mae'n deg dweud i'r pwylgor ystyried yn ofalus iawn yng Nghyfnod 1 sut y gallwn egluro gwybodaeth a phenderfyniadau o dan yr adran hon wrth blant o wahanol oedrannau ac â lefelau gwahanol o ddealltwriaeth, ac argymhellodd y dylid datblygu canllawiau. Ni welaf unrhyw reswm pam y dylem anghytuno ag argymhelliad y pwylgor. Yr wyf hefyd yn cydnabod bod rhaid inni siarad am ystod o gyfryngau a sianelau gwahanol er mwyn cyfathrebu â phlant ar wahanol adegau ac o dan wahanol amgylchiadau. Gall hynny gynnwys cyfathrebu personol un wrth un. Os nad yw esboniad ond yn briodol i'r oedran, gallai yn wir fod yn ddiystyr i blant nad ydynt yn gweithredu yn unol â'r oedran cronolegol perthnasol. Felly, credaf y byddai'r geiriad yn amhriodol. Ni chredaf fod rhaid ei roi ar wyneb y Mesur arfaethedig, felly gofynnaf ichi beidio â chefnogi gwelliant 25, o ystyried y cyfleoedd treialu ac unrhyw ganllawiau y byddem yn eu datblygu.

David Lloyd: Thank you very much, Minister. I call on William Graham to respond to the discussion.

William Graham: Nodaf sylwadau'r Gweinidog, ond nid wyf am dynnu'r gwelliant yn ôl.

David Lloyd: Do you, therefore, wish to proceed to a vote on amendment 25?

William Graham: Hoffwn, byddwn yn hoffi symud i bleidlais.

David Lloyd: The question is that amendment 25 be agreed to.

*Gwelliant 25: O blaidd 2, Ymatal 0, Yn erbyn 3.
Amendment 25: For 2, Abstain 0, Against 3.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaidd:
The following Members voted for:

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Black, Peter
Graham, William

Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Gwrthodwyd gwelliant 25.
Amendment 25 not agreed.*

[44] **David Lloyd:** Ni fydd pleidlais ar welliannau 26 a 27 ar hyn o bryd. Byddwn yn dychwelyd i bleidleisio ar y rhain yn ddiweddarach yn y trafodion, yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

David Lloyd: There will not be votes on amendments 26 and 27 at this point. We will return to vote on these later in the proceedings, in accordance with the marshalled list.

Cyfeillion Achos (Gwelliannau 28, 30, 23, 29, 31, 24)
Case Friends (Amendments 28, 30, 23, 29, 31, 24)

[45] **David Lloyd:** Galwaf ar William Graham i gynnig y prif welliant, sef gwelliant 28, yn enw Paul Davies ac i siarad am y gwelliannau eraill yn y grŵp.

David Lloyd: I call on William Graham to propose the lead amendment, namely amendment 28, in the name of Paul Davies and to speak to the other amendments in the group.

[46] **William Graham:** I move amendment 28 in the name of Paul Davies and with my name in support. My only comment is that the amendments, in my view, state what the committee felt at the various stages of previous discussions and are supported by some of the evidence given by outside bodies.

William Graham: Symudaf yn awr at welliant 28 yn enw Paul Davies a chyda f'enw i yn ei gefnogi. Fy unig sylw yw bod y gwelliannau, yn fy marn i, yn datgan yr hyn a deimlai'r pwylgor ar wahanol gamau'r trafodaethau blaenorol ac fe'u hategir gan beth o'r dystiolaeth a roddwyd gan gyrff allanol.

[47] **David Lloyd:** A oes unrhyw aelod arall o'r pwylgor yn dymuno siarad?

David Lloyd: Does any other committee member wish to speak?

[48] **Peter Black:** I am happy to support these amendments. It seems to me that there are a number of important principles outlined in these amendments, particularly the need for the enhanced Criminal Records Bureau check, which was discussed by the committee at Stage 1, and that the case friends would not require the consent of the child's parents before being appointed. Again, the amendments refer to ensuring that appropriate understanding is applied to the child. Those are all important principles in ensuring that this works well and leads to the pilot scheme's success. I would prefer these to be included on the face of the proposed Measure rather than wait for guidelines to come out.

Peter Black: Yr wyf yn hapus i gefnogi'r gwelliannau hyn. Mae'n ymddangos i mi bod nifer o egwyddorion pwysig yn cael eu hamlinellu yn y gwelliannau hyn, yn arbennig yr angen am wiriad manylach gan y Swyddfa Cofnodion Troseddol, a drafodwyd gan y pwylgor yng Nghyfnod 1, ac na fyddai rhaid i'r cyfeillion achos gael caniatâd rhieni'r plentyn cyn iddynt gael eu penodi. Eto, mae'r gwelliannau'n cyfeirio at sicrhau bod dealltwriaeth briodol yn cael ei chymhwysio i'r plentyn. Mae'r rhain i gyd yn egwyddorion pwysig er sicrhau bod hyn yn gweithio'n dda ac yn arwain at lwyddiant y cynllun treialu. Byddai'n well gennyf i'r rhain gael eu cynnwys yn y Mesur arfaethedig yn hytrach na disgwyl i ganllawiau ymddangos.

[49] **David Lloyd:** Galwaf yn awr ar y

David Lloyd: I will now call on the Minister

Gweinidog i siarad.

[50] **Jane Hutt:** In addressing amendments 28 and 29, the issue of parental consent for case friends was widely considered by the committee at Stage 1. I gave an assurance that there would be no consent requirement on the face of the proposed Measure. Accordingly, there is no such requirement in the proposed Measure. It is unnecessary to stipulate the negative in the proposed Measure. As you know, I have been an exponent of the universal right of appeal and we have moved to create this novel proposition that a case friend may appeal or claim on a child's behalf. However, we will work through these issues in the pilot areas and within the pilot design group. The starting point must be not to include the consent requirement on the face of the proposed Measure, which is why I ask you not to support amendment 29.

[51] On CRB checks, my comments stand in respect of amendments 30 and 31, because we must be mindful of the need to safeguard our children and young people; I recognise that fact. However, the principle of providing the case friend with a broad capacity to act is supported by the tribunals and others. It would not be straightforward to specify that all potential case friends be subject to CRB checks. For example, what if a sibling or a parent wished to act as a case friend? The most important thing is the primary legislation that we have here. It is also important to restate that the Safeguarding Vulnerable Groups Act 2006 legislates on this matter, excepting those who will have frequent contact with a child under arrangements made with family members or unpaid arrangements with trusted friends from being subject to registration under the Act, which would necessitate CRB checks. So, important primary legislation requires people who have contact with children more than once a month, in either a professional capacity or acting as a volunteer, to be registered with the independent safeguarding authority and to be CRB checked.

to speak.

Jane Hutt: Wrth ymdrin â gwelliannau 28 a 29, cafodd mater caniatâd rhieni i gyfeillion achos ei ystyried yn eang gan y pwylgor yng Nghyfrod 1. Rhoddais sicrwydd na fyddai gofyniad caniatâd yn y Mesur arfaethedig ei hun. Felly, nid oes gofyniad o'r fath yn y Mesur arfaethedig. Nid oes angen pennu'r negyddol yn y Mesur arfaethedig. Fel y gwyddoch, yr wyf wedi bod o blaidd yr hawl i bawb gael apelio ac yr ydym wedi mynd ati i greu'r cynnig gwreiddiol hwn y cai cyfaill achos apelio neu wneud hawliad ar ran plentyn. Fodd bynnag, byddwn yn gweithio drwy'r materion hyn yn yr ardaloedd treialu ac yng ngrŵp cynllunio'r treialu. Y man cychwyn o reidrwydd yw peidio â chynnwys y gofyniad caniatâd yn y Mesur arfaethedig, a dyna pam yr wyf yn gofyn ichi beidio â chefnogi gwelliant 29.

O ran gwiriadau'r Swyddfa Cofnodion Troseddol, mae fy sylwadau'n sefyll yng nghyswllt gwelliannau 30 a 31, oherwydd rhaid inni fod yn ymwybodol o'r angen i ddiogelu ein plant a'n pobl ifanc; yr wyf yn cydnabod y ffaith honno. Fodd bynnag, mae'r egwyddor o roi gallu eang i'r cyfaill achos i weithredu yn cael ei chefnogi gan y tribynlysoedd ac eraill. Ni fyddai pennu bod rhaid i bob darpar gyfaill achos fod yn destun gwiriad CRB yn beth hawdd i'w wneud. Er enghraifft, beth pe bai brawd neu chwaer neu riant yn dymuno gweithredu fel cyfaill achos? Y peth pwysicaf yw'r ddeddfwriaeth sylfaenol sydd gennym yma. Mae hefyd yn bwysig ailddatgan bod Deddf Diogelu Grwpiau Hyglwyf 2006 yn deddfu ar y mater hwn, gan eithrio'r rhai a fydd yn cael cyswllt rheolaidd â phlentyn o dan drefniadau a wneir gydag aelodau o'r teulu neu drefniadau di-dâl gyda ffrindiau yr ydych yn ymddiried ynddynt rhag gorfol coffrestru o dan y Ddeddf, a fyddai'n golygu bod rhaid cael gwiriad CRB. Felly, mae ddeddfwriaeth sylfaenol bwysig yn ei gwneud yn ofynnol i bobl sy'n cael cysylltiad â phlant fwy nag unwaith y mis, un ai mewn swyddogaeth broffesiynol neu drwy weithredu'n wirfoddol, i fod yn gofrestredig gyda'r awdurdod diogelu annibynnol ac i gael gwiriad CRB.

1.50 p.m.

[52] Once professionals, volunteers and family group members are taken out of the equation, it is unclear as to who else could act as a case friend who would not be covered by the existing legislation. Again, this is where there are opportunities to be proactive in the pilot scheme, but it is important to consider it with our stakeholder groups. I believe that we are content, in light of the existing primary legislation and the reasons that I have given about the pioneering way in which we are developing the case friend opportunity, backed by organisations like SNAP Cymru in its evidence, that case friends appointed by the family should not need CRB checks. I ask you to resist this amendment and the other amendments in the group.

[53] **David Lloyd:** Galwaf ar William Graham i ymateb i'r drafodaeth.

[54] **William Graham:** Although I am mindful of what the Minister had to say, I would prefer this to be on the face of the proposed Measure. The people involved are, very often, particularly vulnerable. The enhanced Criminal Records Bureau checks are necessary.

[55] **David Lloyd:** William, a ydych am symud i bleidlais ar welliant 28?

[56] **William Graham:** I wish to proceed to a vote, Chair.

[57] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 28.

*Gwelliant 28: O blaid 2, Ymatal 0, Yn erbyn 3.
Amendment 28: For 2, Abstain 0, Against 3.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Graham, William

*Gwrthodwyd gwelliant 28.
Amendment 28 not agreed.*

[58] **David Lloyd:** Symudwn yn awr at waredu gwelliant 30 yn enw Paul Davies.

Ar ôl rhoi gweithwyr proffesiynol, gwirfoddolwyr ac aelodau'r grŵp teuluol o'r naill ochr, nid yw'n glir pwy arall a allai weithredu fel cyfaill achos na fyddai'n cael ei gwmpasu gan y ddeddfwriaeth bresennol. Eto, mae cyfleoedd yma i fod yn rhagweithiol yn y cynllun treialu, ond mae'n bwysig ei ystyried gyda'n grwpiau rhanddeiliaid. Credaf ein bod yn dawel ein meddwl, o ystyried y ddeddfwriaeth sylfaenol bresennol a'r rhesymau yr wyf wedi'u rhoi ynglŷn â'r ffordd arloesol yr ydym yn datblygu'r cyfle i gael cyfaill achos, gyda chefnogaeth cyrff fel SNAP Cymru yn ei dystiolaeth, na ddylai fod angen gwiriadau CRB ar gyfeillion achos sy'n cael eu penodi gan y teulu. Gofynnaf i chi beidio â chefnogi'r gwelliant hwn na'r gwelliannau eraill yn y grŵp.

David Lloyd: I now call upon William Graham to reply to the debate.

William Graham: Er fy mod yn ymwybodol o'r hyn a oedd gan y Gweinidog i'w ddweud, byddai'n well gennyf i hyn gael ei gynnwys yn y Mesur arfaethedig. Mae'r bobl dan sylw, yn aml iawn, yn arbennig o agored i niwed. Mae'r gwiriadau manylach gan y Swyddfa Cofnodion Troseddol yn angenrheidiol.

David Lloyd: William, do you wish to proceed to a vote on amendment 28?

William Graham: Hoffwn symud i bleidlais, Gadeirydd.

David Lloyd: The question is that amendment 28 be agreed to.

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

David Lloyd: We now come to dispose of amendment 30 in the name of Paul Davies. I

Estynnaf wahoddiad i William Graham i gynnig gwelliant 30. invite William Graham to move amendment 30.

[59] **William Graham:** I move amendment 30 in the name of Paul Davies, with my name in support.

[60] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 30.

William Graham: Cynigiaf welliant 30 yn enw Paul Davies, gyda f'enw i yn ei gefnogi.

David Lloyd: The question is that amendment 30 be agreed to.

*Gwelliant 30: O blaid 2, Ymatal 0, Yn erbyn 3.
Amendment 30: For 2, Abstain 0, Against 3.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Graham, William

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Gwrthodwyd gwelliant 30.
Amendment 30 not agreed.*

[61] **David Lloyd:** Symudwn yn awr at waredu gwelliant 23 yn enw Paul Davies. Estynnaf wahoddiad i William Graham i gynnig gwelliant 23.

[62] **William Graham:** I move amendment 23 in the name of Paul Davies, with my name in support.

[63] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 23.

David Lloyd: We now come to dispose of amendment 23 in the name of Paul Davies. I invite William Graham to move amendment 23.

William Graham: Cynigiaf welliant 23 yn enw Paul Davies, gyda f'enw i yn ei gefnogi.

David Lloyd: The question is that amendment 23 be agreed to.

*Gwelliant 23: O blaid 2, Ymatal 0, Yn erbyn 3.
Amendment 23: For 2, Abstain 0, Against 3.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Graham, William

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Gwrthodwyd gwelliant 23.
Amendment 23 not agreed.*

[64] **David Lloyd:** Ni fydd pleidlais ar welliannau 29, 31 a 24 ar hyn o bryd. Byddwn yn dychwelyd i bleidleisio ar y rhain yn ddiweddarach yn y trafodion.

[65] Symudwn yn awr at waredu gwelliant 26 yn enw Paul Davies; trafodwyd hwn eisoes ynghyd â gwelliannau 25 a 27 yng ngrŵp 2. Estynnaf wahoddiad i William Graham i

David Lloyd: There will be no vote on amendments 29, 31 and 24 at this point. We will return to vote on these later in proceedings.

We now come to dispose of amendment 26 in the name of Paul Davies; this has already been debated with amendments 25 and 27 in group 2. I invite William Graham to move

gynnig gwelliant 26.

[66] **William Graham:** I move amendment 26 in the name of Paul Davies, with my name in support.

[67] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 26.

amendment 26.

William Graham: Cynigiaf welliant 26 yn enw Paul Davies, gyda f'enw i yn ei gefnogi.

David Lloyd: The question is that amendment 26 be agreed to.

Gwelliant 26: O blaid 2, Ymatal 0, Yn erbyn 3.

Amendment 26: For 2, Abstain 0, Against 3.

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Graham, William

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

Gwrthodwyd gwelliant 26.

Amendment 26 not agreed.

Gwasanaethau Datrys (Gwelliannau 32 a 33) **Resolution Services (Amendments 32 and 33)**

[68] **David Lloyd:** Y prif welliant yw gwelliant 32 yn enw Paul Davies, sydd yn yr un grŵp â gwelliant 33. Estynnaf wahoddiad i William Graham i gynnig gwelliant 32 ac i siarad am y gwelliant arall yn y grŵp.

David Lloyd: The lead amendment is amendment 32 in the name of Paul Davies, which is grouped with amendment 33. I invite William Graham to move amendment 32 and to speak to the other amendment in the group.

[69] **William Graham:** I move amendment 32 in the name of Paul Davies, with my name in support.

[70] The amendment is self-explanatory, so I wish to make no other comment.

[71] **David Lloyd:** A oes unrhyw aelod arall o'r pwylgor yn dymuno siarad?

William Graham: Cynigiaf welliant 32 yn enw Paul Davies, gyda f'enw i yn ei gefnogi.

Mae'r gwelliant yn hunanesboniadol, felly nid wyf am wneud unrhyw sylw arall.

David Lloyd: Does any other committee member wish to speak?

[72] **Peter Black:** This is just to prove that I am not joined at the hip to William. It is an important principle that resolution services are independent, but I suspect that these are not the means by which to deliver that. There is an Assembly Government strategy on arbitration and resolution, which it will deliver separately. I may not agree with the way that it is doing that, but if that will be available, we cannot stipulate in the proposed Measure that it should be provided in this way. Therefore, in this particular instance, although I support the principle, there may be other ways of achieving this.

Peter Black: Af ati i brofi nad yw William a minnau wedi'n huno'n un. Mae'n egwyddor bwysig fod gwasanaethau datrys yn annibynnol, ond yr wyf yn amau nad dyma'r ffordd i gyflawni hynny. Mae gan Lywodraeth y Cynulliad strategaeth ar gymodi a datrys, y bydd yn ei rhoi ar waith ar wahân. Efallai nad wyf yn cytuno â'r ffordd y mae'n gwneud hynny, ond os bydd honno ar gael, ni allwn bennu yn y Mesur arfaethedig y dylai gael ei darparu yn y ffordd hon. Felly, yn yr achos neilltuol hwn, er fy mod yn cefnogi'r egwyddor, efallai fod ffyrdd eraill o gyflawni hyn.

[73] **David Lloyd:** Galwaf ar y Gweinidog i siarad ar y grŵp hwn.

[74] **Jane Hutt:** I will address amendments 32 and 33 together. The proposed Measure will place a duty on local education authorities to advise children of arrangements that have been made for partnership and disagreement resolution services, as Peter has alluded to. They currently have these duties in respect of parents and we recognise the advantage of early informal settlement for disagreements and the role for the disagreement resolution services, which can often help to promote mediated decisions. However, we feel that an amendment is unnecessary and premature—it prejudges the practical experiences of the pilot scheme—and that those issues could be satisfactorily addressed in regulations and guidance, so that we can explore what is most appropriate. Subject to the pilot schemes, we can consider developing regulations and guidance that address the report recommendations. This is new, so it is about our testing the efficacy of a model that might or might not work on a family basis, against a new model in which distinct arrangements will be made for children and their parents, and trying to resolve disputes as promptly and informally as possible. It is important that we look for ways to use family group conferences, for example, to bring together the parties, rather than creating an unnatural distinction. This can be more flexibly addressed in guidance. My final point is that we must recognise, going back to case friends, that this would be difficult, if not impossible, to manage, for example, if a parent was a case friend, which is a possibility.

[75] **David Lloyd:** Galwaf ar William Graham i ymateb i'r drafodaeth.

[76] **William Graham:** Although I note what the Minister has said, I still think that the amendment should stand.

[77] **David Lloyd:** A ydych yn dymuno symud i bleidlais ar y gwelliant?

David Lloyd: I invite the Minister to speak to this group.

Jane Hutt: Ymdriniaf â gwelliannau 32 a 33 gyda'i gilydd. Bydd y Mesur arfaethedig yn rhoi dyletswydd ar awdurdodau addysg lleol i roi gwybod i blant am y trefniadau sydd wedi cael eu gwneud parthed gwasanaethau partneriaeth a datrys anghytundebau, fel y cyfeiriodd Peter. Mae'r dyletswyddau hyn ganddynt yn barod yng nghyswllt rhieni ac yr ydym yn cydnabod mantais dod i gytundeb cynnar yn anffurfiol ynglŷn ag anghytundebau a rôl y gwasanaethau datrys anghytundebau, sydd yn aml yn gallu helpu i hyrwyddo penderfyniadau gyda chymorth cyfryngu. Fodd bynnag, teimlwn nad oes angen gwelliant a'i fod yn gynamserol—mae'n rhagfarnu profiadau ymarferol y cynllun treialu—ac y gellid ymdrin â'r materion hynny'n fodhaol mewn rheoliadau a chanllawiau, fel y gallwn archwilio'r hyn sy'n fwyaf priodol. Yn amodol ar y cynlluniau treialu, gallwn ystyried datblygu rheoliadau a chanllawiau sy'n mynd i'r afael ag argymhellion yr adroddiad. Mae hyn yn newydd, felly mae gofyn inni brofi effeithiolrwydd model a fydd efallai yn gweithio neu ddim gweithio ar sail deuluol, yn erbyn model newydd lle gwneir trefniadau ar wahân i blant a'u rhieni, a cheisio datrys anghydfodau mor gyflym ac anffurfiol â phosibl. Mae'n bwysig ein bod yn chwilio am ffyrdd o ddefnyddio cynadleddau grŵp teuluol, er enghraifft, i ddod â'r partïon ynghyd, yn hytrach na chreu rhaniad annaturiol. Gellir ymdrin â hyn yn fwy hyblyg mewn canllawiau. Fy mhwynt olaf yw bod rhaid inni gydnabod, a mynd yn ôl at gyfeillion achos, y byddai hyn yn anodd, os nad yn amhosibl, ei reoli, er enghraifft, pe bai rhiant yn gyfaill achos, ac mae hynny'n bosibl rwydd.

David Lloyd: I invite William Graham to respond to the discussion.

William Graham: Er fy mod yn nodi'r hyn a ddywedodd y Gweinidog, yr wyf yn dal i gredu y dylai'r gwelliant sefyll.

David Lloyd: Do you wish to proceed to a vote on the amendment?

[78] **William Graham:** Yes, please.

William Graham: Ydwyt, os gwelwch yn dda.

[79] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 32.

David Lloyd: The question is that amendment 32 be agreed to.

Gwelliant 32: O blaid 1, Ymatal 0, Yn erbyn 4.

Amendment 32: For 1, Abstain 0, Against 4.

Pleidleisiodd yr Aelod canlynol o blaid:
The following Member voted for:

Graham, William

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Black, Peter
Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

Gwrthodwyd gwelliant 32.

Amendment 32 not agreed.

Gwasanaethau Eirioli (Gwelliant 22) Advocacy Services (Amendment 22)

[80] **David Lloyd:** Galwaf ar William Graham i gynnig gwelliant 22, sydd yn enw Paul Davies. Mae gwelliant 22 ar dudalen 3 y rhestr o welliannau wedi eu didoli.

David Lloyd: I invite William Graham to move amendment 22, which is in the name of Paul Davies. Amendment 22 is on page 3 of the marshalled list.

[81] **William Graham:** I move amendment 22 in the name of Paul Davies with my name in support.

William Graham: Cynigiaf welliant 22 yn enw Paul Davies a chyda f'enw i yn ei gefnogi.

[82] **David Lloyd:** A oes unrhyw aelod arall o'r pwylgor yn dymuno siarad? Gwelaf nad oes. A yw'r Gweinidog yn dymuno cyfrannu?

David Lloyd: Does any other committee member wish to speak? I see that no-one does. Does the Minister wish to contribute?

[83] **Jane Hutt:** Amendment 22 is unnecessary, because there is clear provision in regulations to address the appointment of advocates. Again, it is more appropriate to cover this process in principles, regulations and guidance after the pilot scheme.

Jane Hutt: Mae gwelliant 22 yn ddianghenraig, oherwydd mae darpariaeth glir mewn rheoliadau i ymdrin â phenodi eiriolwyr. Eto, mae'n fwy priodol ymdrin â'r broses hon mewn egwyddorion, rheoliadau a chanllawiau ar ôl y cynllun treialu.

[84] **David Lloyd:** William, a ydych yn dymuno ymateb neu a hoffech symud yn syth i bleidlais?

David Lloyd: William, do you wish to respond or would you like to proceed directly to a vote?

[85] **William Graham:** I would like to proceed to a vote, Chair.

William Graham: Hoffwn symud i bleidlais, Gadeirydd.

[86] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 22.

David Lloyd: The question is that amendment 22 be agreed to.

Gwelliant 22: O blaid 1, Ymatal 0, Yn erbyn 4.

Amendment 22: For 1, Abstain 0, Against 4.

Pleidleisiodd yr Aelod canlynol o blaid:
The following Member voted for:

Graham, William

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Black, Peter
Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Gwrthodwyd gwelliant 22.
Amendment 22 not agreed.*

2 p.m.

[87] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, symudwn i waredu gwelliannau 2 a 3. Cafodd y gwelliannau hyn eu trafod gyda grŵp 1, ac maent yn ymddangos ar dudalen 4 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

[88] Weinidog, a hoffech i welliant 2 yn eich enw chi gael ei gynnig?

[89] **Jane Hutt:** Yes, Chair.

[90] **David Lloyd:** Cynigiaf yn ffurfiol welliant 2 yn enw Jane Hutt.

[91] **David Lloyd:** Symudwn yn syth i bleidlais, oherwydd yr ydym wedi cael y drafodaeth. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 2. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendments 2 and 3. The amendments were debated with group 1, and appear on page 4 of the marshalled list.

Minister, would you like amendment 2 in your name to be moved?

Jane Hutt: Hoffwn, Gadeirydd.

David Lloyd: I formally move amendment 2 in the name of Jane Hutt.

David Lloyd: We will move to a vote, because this has already been debated. The question is that amendment 2 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 2: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 2: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 2.
Amendment 2 agreed.*

[92] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, symudwn yn awr i waredu gwelliant 3. Weinidog, a hoffech i welliant 3 yn eich enw chi gael ei gynnig?

Jane Hutt: Yes, Chair.

[93] **David Lloyd:** Cynigiaf yn ffurfiol welliant 3 yn enw Jane Hutt.

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendment 3. Minister, would you like amendment 2 in your name, to be moved?

Jane Hutt: Hoffwn, Gadeirydd.

David Lloyd: I formally move amendment 3 in the name of Jane Hutt.

[94] Symudwn yn syth i bleidlais, oherwydd yr ydym wedi cael y drafodaeth. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 3. Galwaf am bleidlais.

We will move to a vote, because this has already been debated. The question is that amendment 3 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 3: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 3: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

Derbyniwyd gwelliant 3.

Amendment 3 agreed.

[95] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, symudwn yn awr i waredu gwelliant 29, 31 a 24. Cafodd y gwelliannau hyn eu trafod gyda grŵp 3, ac maent yn ymddangos ar dudalen 4 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli. William, a hoffech gynnig yn ffurfiol welliant 29 yn enw Paul Davies?

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendments 29, 31 and 24. These amendments were debated with group 3, and appear on page 4 of the marshalled list. William, would you like to formally move amendment 29, in the name of Paul Davies?

[96] **William Graham:** I move amendment 29 in the name of Paul Davies and with my name in support.

William Graham: Cynigiaf welliant 29 yn enw Paul Davies a chyda f'enw i yn ei gefnogi.

[97] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 29. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: The question is that amendment 29 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 29: O blaid 2, Ymatal 0, Yn erbyn 3.
Amendment 29: For 2, Abstain 0, Against 3.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Peter Black
Graham, William

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Gwrthodwyd gwelliant 29.
Amendment 29 not agreed.*

[98] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli symudwn i waredu gwelliant 31. William, a hoffech gynnig yn ffurfiol welliant 31 yn enw Paul Davies?

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendment 31. William, would you like to formally move amendment 31 in the name of Paul Davies?

[99] **William Graham:** I move amendment 31 in the name of Paul Davies and with my

William Graham: Cynigiaf welliant 31 yn enw Paul Davies a chyda f'enw i yn ei

name in support.

[100] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 31. Galwaf am bleidlais.

gefnogi.

David Lloyd: The question is that amendment 31 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 31: O blaid 2, Ymatal 0, Yn erbyn 3.
Amendment 31: For 2, Abstain 0, Against 3.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Peter Black
Graham, William

*Gwrthodwyd gwelliant 31.
Amendment 31 not agreed.*

[101] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, symudwn i waredu gwelliant 24. William, a hoffech gynnig yn ffurfiol welliant 24 yn enw Paul Davies?

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendment 24. William, would you like to formally move amendment 24, in the name of Paul Davies?

[102] **William Graham:** I move amendment 24 in the name of Paul Davies and with my name in support.

William Graham: Cynigiaf welliant 24 yn enw Paul Davies a chyda f'enw i yn ei gefnogi.

[103] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 24. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: The question is that amendment 24 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 24: O blaid 2, Ymatal 0, Yn erbyn 3.
Amendment 24: For 2, Abstain 0, Against 3.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Peter Black
Graham, William

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Gwrthodwyd gwelliant 24.
Amendment 24 not agreed.*

Mân Ddiwygiadau a Diwygiadau Canlyniadol (Gwelliannau 17, 18, 15, 16) **Minor and Consequential (Amendments 17, 18, 15, 16)**

[104] **David Lloyd:** Symudwn ymlaen i'r grŵp nesaf o welliannau, sef grŵp 6, sy'n cynnwys gwelliannau 17, 18, 15 ac 16. Mae'r grŵp yn ymwneud â mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol.

David Lloyd: We now move to the next group of amendments, which is group 6, which covers amendments 17, 18, 15 and 16. This group covers minor and consequential amendments.

[105] Weinidog, a hoffech i welliant 17 yn eich enw chi gael ei gynnig?

Minister, would you like amendment 17 in your name to be moved?

[106] **Jane Hutt:** Yes, Chair.

Jane Hutt: Hoffwn, Gadeirydd.

[107] **David Lloyd:** Cynigiaf yn ffurfiol welliant 17 yn enw Jane Hutt.

[108] **David Lloyd:** Galwaf ar y Gweinidog i siarad am welliant 17, sydd ar dudalen 4 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, ac am y gwelliannau eraill sydd yn y grŵp.

[109] **Jane Hutt:** Diolch yn fawr. As you have said, Chair, this is a range of technical amendments to amend the terminology, so that 'local authority' reads 'local education authority' throughout the proposed Measure. We have the power, under section 497(1)(a) of the Education Act 1996 to intervene and issue directions to a local education authority that has failed to perform any of its functions to an adequate standard, or at all. The amendment ensures that Welsh Ministers' power will now extend to the new LEA disability discrimination functions to provide advice and information to make arrangements for independent advocacy provision for disabled children that is conferred on them by this proposed Measure. Amendment 18 serves the same purpose. Amendment 15 is a technical amendment in support of amendment 14 and relates to the powers of direction. It amends the relevant wording to read 'local education authority', modifying the Disability Discrimination Act 1995 again so that Welsh Ministers may issue directions to an LEA with regard to the performance of the LEA's duty. Amendment 16 is also a technical amendment in support of amendment 14, modifying the Disability Discrimination Act 1995 so that directions given by the Welsh Ministers may be varied, evoked and enforced on the applications of Welsh Ministers by an order of the court. I ask you to support these technical amendments.

[110] **David Lloyd:** A oes unrhyw Aelod am siarad ar y gwelliannau hynny? Gwelaf nad oes. A yw'r Gweinidog am ymateb i'r drafodaeth nas cafwyd?

[111] **Jane Hutt:** Dim diolch.

[112] **David Lloyd:** A ydych am symud i bleidlais, Weinidog?

[113] **Jane Hutt:** Yes please.

David Lloyd: I formally move amendment 17 in the name of Jane Hutt.

David Lloyd: I call on the Minister to speak to amendment 17, which appears on page 4 of the marshalled list, and to the other amendments in the group.

Jane Hutt: Thank you. Fel y dywedasoch, Gadeirydd, mae yma amryw o welliannau technegol i newid y derminoleg, fel bod 'awdurdod lleol' yn darllen 'awdurdod addysg lleol' drwy'r Mesur arfaethedig ar ei hyn. Mae'r pŵer gennym o dan adran 497(1)(a) o Ddeddf Addysg 1996 i ymyrryd a rhoi cyfarwyddiadau i awdurdod addysg lleol sydd wedi methu cyflawni unrhyw rai o'i swyddogaethau hyd at safon ddigonol, neu o gwbl. Mae'r gwelliant yn sicrhau y bydd pŵer Gweinidogion Cymru yn ymestyn yn awr i swyddogaethau newydd gwahaniaethu ar sail anabledd yr AALLau i ddarparu cyngor a gwybodaeth i wneud trefniadau ar gyfer darpariaeth eirioli annibynnol i blant anabl, sy'n cael eu rhoi iddynt gan y Mesur arfaethedig hwn. Mae gwelliant 18 yn ateb yr un diben. Gwelliant technegol yw gwelliant 15 i gefnogi gwelliant 14 ac mae a wnelo â'r pwerau cyfarwyddo. Mae'n newid y geiriad perthnasol i ddarllen 'awdurdod addysg lleol', gan addasu Deddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd 1995 eto fel y gall Gweinidogion Cymru roi cyfarwyddiadau i AALI ynglŷn â chyflawni dyletswydd yr AALI. Mae gwelliant 16 hefyd yn welliant technegol yn cefnogi gwelliant 14, yn addasu Deddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd 1995 fel y gall cyfarwyddiadau a roddwyd gan Weinidogion Cymru gael eu hamrywio, eu dirymu a'u gorfodi ar gais Gweinidogion Cymru drwy orchymyn y llys. Gofynnaf ichi gefnogi'r gwelliannau technegol hyn.

David Lloyd: Does any Member wish to speak to those amendments? I see that no-one does. Does the Minister wish to respond to the discussion that was not held?

Jane Hutt: No thank you.

David Lloyd: Do you want to proceed to a vote, Minister?

Jane Hutt: Ydwyt, os gwelwch yn dda.

[114] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 17. Galwaf am bleidlais. **David Lloyd:** The question is that amendment 17 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 17: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 17: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 17.
Amendment 17 agreed.*

[115] **David Lloyd:** Ni fydd pleidlais ar welliannau 18, 15 ac 16 ar hyn o bryd. Byddwn yn dychwelyd i bleidleisio ar y rheini yn ddiweddarach yn y trafodion.

David Lloyd: There will not be a vote on amendments 18, 15 and 16 now. We will return to vote on those later in the discussions.

[116] Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, yr ydym yn symud yn awr i waredu gwelliant 27. Cafodd y gwelliant hwn ei drafod gyda grŵp 2, ac mae'n ymddangos ar dudalen 5 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli. William, a hoffech gynnig yn ffurfiol gwelliant 27, sydd yn enw Paul Davies?

In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendment 27. This amendment was debated with group 2 and appears on page 5 of the marshalled list. William, would you like to formally move amendment 27, in the name of Paul Davies?

[117] **William Graham:** I move amendment 27 in the name of Paul Davies and with my name in support.

William Graham: Cynigiaf welliant 27 yn enw Paul Davies a chyda f'enw i yn ei gefnogi.

[118] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 27. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: The question is that amendment 27 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 27: O blaid 1, Ymatal 0, Yn erbyn 4.
Amendment 27: For 1, Abstain 0, Against 4.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Graham, William

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Gwrthodwyd gwelliant 27.
Amendment 27 not agreed.*

[119] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, yr ydym yn symud yn awr i waredu gwelliant 33. Cafodd y gwelliant hwn ei drafod gyda grŵp 4 ac mae'n ymddangos ar dudalen 5 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli. William, a hoffech

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendment 33. This amendment was debated with group 4 and appears on page 5 of the marshalled list. William, would you like to formally move amendment 33, in the name of

gynnig yn ffurfiol welliant 33 yn enw Paul Davies? Paul Davies?

[120] **William Graham:** I move amendment 33 in the name of Paul Davies and with my name in support.

[121] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 33. Galwaf am bleidlais.

William Graham: Cynigiaf welliant 33 yn enw Paul Davies a chyda f'enw i yn ei gefnogi.

David Lloyd: The question is that amendment 33 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 33: O blaid 1, Ymatal 0, Yn erbyn 4.
Amendment 33: For 1, Abstain 0, Against 4.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Graham, William

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol yn erbyn:
The following Members voted against:

Black, Peter
Chapman, Christine
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Gwrthodwyd gwelliant 33.
Amendment 33 not agreed.*

[122] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, yr ydym yn symud yn awr i waredu gwelliant 18. Cafodd y gwelliant hwn ei drafod gyda grŵp 6 ac mae'n ymddangos ar dudalen 5 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli. Weinidog, a hoffech i welliant 18, sydd yn eich enw, gael ei gynnig yn ffurfiol?

[123] **Jane Hutt:** Yes, please.

[124] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 18 yn enw Jane Hutt. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 18. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendment 18. This amendment was debated with group 6 and appears on page 5 of the marshalled list. Minister, would you like to formally move amendment 18 in your name?

Jane Hutt: Hoffwn, os gwelwch yn dda.

David Lloyd: I move amendment 18 in the name of Jane Hutt. The question is that amendment 18 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 18: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 18: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 18.
Amendment 18 agreed.*

Rôl a Phwerau Gweinidogion (Gwelliannau 14 a 5) Role and Powers of Ministers (Amendments 14 and 5)

[125] **David Lloyd:** Weinidog, a hoffech i **David Lloyd:** Minister, would you like

welliant 14 yn eich enw chi gael ei gynnig yn ffurfiol?

[126] **Jane Hutt:** Yes, Chair.

[127] **David Lloyd:** Cynigiaf yn ffurfiol welliant 14 yn enw Jane Hutt. Yr wyf yn galw ar y Gweinidog i siarad am welliant 14 ar dudalen 5 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli a'r gwelliant arall yn y grŵp, sef gwelliant 5.

2.10 p.m.

[128] **Jane Hutt:** Amendment 14 provides for Welsh Ministers to have the power to issue directions to local education authorities where they consider that the LEA has acted, or proposed to act, unreasonably or has failed to act at all in discharging its new duties under the Disability Discrimination Act 1995 to make arrangements to provide advice and information services, dispute resolution services or independent services for disabled children in its area. Therefore, this amendment provides a power to direct, in relation to local education authorities' duties towards disabled children under the Disability Discrimination Act, similar to the Welsh Ministers' existing powers under the Education Act 1996 in relation to children with special educational needs. This wording is consistent with that used in the Education Act.

[129] Amendment 5 is chiefly a technical amendment.

[130] **David Lloyd:** A hoffai unrhyw Aelod arall siarad? Gwelaf fod Peter Black am siarad.

[131] **Peter Black:** I would like to make two points. The first relates to amendment 14, which I am happy to support. It appears from the paper that I have that you are inserting English text in the Welsh version. There is no Welsh translation attached. I would like some clarification as to why we are doing that and why we do not have a Welsh version of this amendment tabled before us. Does that mean that it is technically not in order?

amendment 14 in your name to be formally moved?

Jane Hutt: Hoffwn, Gadeirydd.

David Lloyd: I move amendment 14 in the name of Jane Hutt. I call on the Minister to speak to amendment 14 on page 5 of the marshalled list of amendments and to the other amendment in the group, namely amendment 5.

Jane Hutt: Mae gwelliant 14 yn darparu ar gyfer rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru i roi cyfarwyddiadau i awdurdodau addysg lleol lle maent o'r farn fod yr AALI wedi gweithredu, neu ei fod yn bwriadu gweithredu, yn afresymol neu ei fod wedi methu gweithredu o gwbl i gyflawni ei ddyletswyddau newydd o dan Ddeddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd 1995 i wneud trefniadau i ddarparu gwasanaethau cyngori a gwybodaeth, gwasanaethau datrys anghydfodau neu wasanaethau annibynnol i blant anabl yn ei ardal. Felly, mae'r gwelliant hwn yn rhoi pŵer i gyfarwyddo, mewn perthynas â dyletswyddau awdurdodau addysg lleol tuag at blant anabl o dan y Ddeddf Gwahaniaethu ar Sail Anabl, sy'n debyg i bwerau presennol Gweinidogion Cymru o dan Ddeddf Addysg 1996 mewn perthynas â phlant sydd ag anghenion addysgol arbennig. Mae'r geiriad hwn yn gyson â'r geiriad a ddefnyddiwyd yn y Ddeddf Addysg.

Gwelliant technegol yn bennaf yw gwelliant 5.

David Lloyd: Would any other Member like to speak? I see that Peter Black wishes to speak.

Peter Black: Hoffwn wneud dau bwynt. Mae a wnelo'r cyntaf â gwelliant 14, yr wyf yn hapus i'w gefnogi. Mae'n ymddangos o'r papur sydd gennylf eich bod yn mewnosod testun Saesneg yn y fersiwn Gymraeg. Nid oes cyfieithiad Cymraeg ynghlwm. Hoffwn ryw eglurhad ynglŷn â pham yr ydym yn gwneud hynny a pham nad oes gennym fersiwn Cymraeg o'r gwelliant hwn ger ein bron. A yw hynny'n golygu nad yw

dechnegol mewn trefn?

[132] **David Lloyd:** Ni wn yr ateb i'r cwestiwn hwnnw. Weinidog, a wyddoch chi'r ateb?

[133] **Jane Hutt:** I cannot give you the answer. I do not know whether I am allowed to refer you to my legal adviser.

[134] **David Lloyd:** No, you are not.

[135] **Jane Hutt:** This is not a matter relating to translation. We need to ensure that it is correct. I would undertake to ensure that it is correct with regard to legislative requirements.

[136] **David Lloyd:** I would like to bring in Gwyn.

[137] A fedrwrch roi unrhyw oleuni ar y pwynt hwn?

[138] **Mr Griffiths:** Gallaf. Y rheswm am hyn yw mai mewnosod is-adran yr ydym o'r Ddeddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd. Gan fod honno'n Ddeddf seneddol sydd wedi ei hysgrifennu yn Saesneg yn unig, mae'r is-adran sy'n cael ei mewnosod yn Saesneg yn unig.

[139] **Jane Hutt:** Diolch, Gwyn.

[140] **Peter Black:** I am content with that.

[141] With regard to amendment 5, the Minister said that this is a technical amendment, but unless I am misreading it, we are effectively removing from section 18 the fact that Welsh Ministers must have regard for their report published under section 17(5) when exercising their power to make an order under this section. Section 17(5) refers to a report on how the piloted provisions were implemented and how effective they were in promoting the wellbeing of children. By taking out this particular section, we are saying that the Minister can ignore the pilot and need not have regard to it when making provision about appeals and claims by a child. Again, I am happy to have an explanation, but it seems that that goes beyond being just technical.

David Lloyd: I do not know the answer to that question. Minister, do you know the answer?

Jane Hutt: Ni allaf roi'r ateb ichi. Ni wn a ganiateir imi eich cyfeirio at fy nghynghorydd cyfreithiol.

David Lloyd: Na, ni chaniateir hynny.

Jane Hutt: Nid mater yn ymwneud â chyfieithu yw hyn. Mae angen inni sicrhau ei fod yn gywir. Yr wyf yn ymrwymo i sicrhau ei fod yn gywir o ran y gofynion deddfwriaethol.

David Lloyd: Hoffwn ddod â Gwyn i mewn.

Could you shed some light on that point?

Mr Griffiths: I can. The reason for this is that we are inserting a sub-section from the Disability Discrimination Act. As that is a parliamentary Act that was made in English only, the sub-section being inserted has been drafted in English only.

Jane Hutt: Thank you, Gwyn.

Peter Black: Yr wyf yn fodlon â hynny.

O ran gwelliant 5, dywedodd y Gweinidog mai gwelliant technegol yw hwn, ond onid wyf yn ei gamddarllen, yr ydym i bob diben yn dileu o adran 18 y ffaith fod rhaid i Weinidogion Cymru roi sylw i'w hadroddiad, a gyhoeddwyd o dan adran 17(5), pan fyddant yn arfer eu pŵer i wneud gorchymyn o dan yr adran hon. Mae adran 17(5) yn cyfeirio at adroddiad yngylch sut y rhoddwyd y darpariaethau a dreialwyd ar waith a pha mor effeithiol oedd ynt o ran hyrwyddo llesiant plant. Drwy ddileu'r adran neilltuol hon, yr ydym yn dweud y gall y Gweinidog anwybyddu'r gwaith treialu ac nad oes angen iddi roi sylw iddo wrth wneud darpariaeth ynglŷn ag apelau a hawliadau gan blentyn. Eto, yr wyf yn hapus i gael esboniad, ond mae'n ymddangos bod hynny'n mynd ymhellach na diben technegol yn unig.

[142] **Jane Hutt:** I will come back in and, hopefully, clarify that point. I did not do justice to amendment 5 in my opening remarks, for which I apologise. I said that the amendment is chiefly a technical amendment, which removes from sub-section 3 the obligation on the Welsh Ministers when making Orders under section 18 to have regard to the findings of the pilot report because that obligation has been relocated elsewhere in the proposed Measure. So, the obligation is in the proposed Measure. However, I want to put it on the record that Welsh Ministers must still have regard to the report because the requirement is more appropriately contained in provisions that prescribe the procedure for making Orders. That is where that obligation is located. The procedure is the subject of amendment 6, which is being considered in group 10. So, that is where you will get that assurance to underpin what is, in this amendment, chiefly technical.

[143] **David Lloyd:** Diolch yn fawr, Weinidog. A ydych yn hapus, Peter?

[144] **Peter Black:** I am content with that.

[145] **David Lloyd:** A hoffech symud at bleidlais ar welliant 14?

[146] **Jane Hutt:** Yes, I would.

[147] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 14. Galwaf am bleidlais.

Jane Hutt: Dof yn ôl ac egluro'r pwynt hwnnw, gobeithio. Ni wneuthum gyflawned â gwelliant 5 yn fy sylwadau agoriadol, ac ymddiheuraf am hynny. Dywedais mai gwelliant technegol yw'r gwelliant yn bennaf, yn dileu o is-adran 3 y rhwymedigaeth ar Weinidogion Cymru pan fyddant yn gwneud Gorchmynion o dan adran 18 i roi sylw i ganfyddiadau'r adroddiad treialu oherwydd mae'r rhwymedigaeth honno wedi cael ei hadleoli i le arall yn y Mesur arfaethedig. Felly, mae'r rhwymedigaeth yn y Mesur arfaethedig. Fodd bynnag, yr wyf am gael cofnodi y bydd rhaid o hyd i Weinidogion Cymru roi sylw i'r adroddiad oherwydd mae'n fwy priodol cynnwys y gofyniad mewn darpariaethau sy'n pennu'r weithdrefn ar gyfer gwneud Gorchmynion. Dyna lle mae'r rhwymedigaeth honno wedi cael ei lleoli. Y weithdrefn yw testun gweliant 6, a gaiff ei ystyried yng ngrŵp 10. Felly, dyna lle cewch chi'r sicrwydd hwnnw fel sylfaen i'r hyn sydd, yn y gwelliant hwn, yn dechnegol yn bennaf.

David Lloyd: Thank you very much, Minister. Are you happy, Peter?

Peter Black: Yr wyf yn fodlon â hynny.

David Lloyd: Would you like to proceed to a vote on amendment 14?

Jane Hutt: Hoffwn.

David Lloyd: The question is that amendment 14 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 14: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 14: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaidd:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 14.
Amendment 14 agreed.*

[148] **David Lloyd:** Ni fydd pleidlais ar **David Lloyd:** There will not be a vote on

welliant 5 ar hyn o bryd. Byddwn yn dychwelyd i bleidleisio arno yn ddiweddarach yn y trafodion yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

[149] Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, symudwn yn awr i waredu gwelliant 15. Cafodd y gwelliant hwn ei drafod gyda grŵp 6 ac mae'n ymddangos ar dudalen 6 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

[150] Weinidog, a hoffech i welliant 15 yn eich enw chi gael ei gynnig yn ffurfiol?

[151] **Jane Hutt:** Yes, Chair.

[152] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 15 yn enw Jane Hutt. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 15. Galwaf am bleidlais.

amendment 5 at this point. We will return to vote on it later in the proceedings in accordance with the marshalled list.

In accordance with the marshalled list, we will now move to dispose of amendment 15. This amendment was debated with group 6 and appears on page 6 of the marshalled list.

Minister, would you like amendment 15 in your name to be formally moved?

Jane Hutt: Hoffwn, Gadeirydd.

David Lloyd: I move amendment 15 in the name of Jane Hutt. The question is that amendment 15 be agreed to. I call for a vote.

Gwelliant 15: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.

Amendment 15: For 5, Abstain 0, Against 0.

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 15.
Amendment 15 agreed.*

[153] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, symudwn yn awr i waredu gwelliant 16. Cafodd y gwelliant hwn ei drafod gyda grŵp 6 ac mae'n ymddangos ar dudalen 6 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we will now move to dispose of amendment 16. This amendment was debated with group 6 and appears on page 6 of the marshalled list.

[154] Gweinidog, a hoffech i welliant 16 yn eich enw chi gael ei gynnig yn ffurfiol?

Minister, would you like amendment 16 in your name to be formally moved?

[155] **Jane Hutt:** Yes, Chair.

Jane Hutt: Hoffwn, Gadeirydd.

[156] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 16 yn enw Jane Hutt. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 16. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: I move amendment 16 in the name of Jane Hutt. The question is that amendment 16 be agreed to. I call for a vote.

Gwelliant 16: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.

Amendment 16: For 5, Abstain 0, Against 0.

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 16.
Amendment 16 agreed.*

[157] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, symudwn yn awr i waredu gwelliant 4. Cafodd y gwelliant hwn ei drafod gyda grŵp 1 ac mae'n ymddangos ar dudalen 6 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

[158] Gweinidog, a hoffech i welliant 4 yn eich enw chi gael ei gynnig yn ffurfiol?

[159] **Jane Hutt:** Yes, Chair.

[160] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 4 yn enw Jane Hutt. Symudwn yn syth i bleidlais. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 4. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we will now move to dispose of amendment 4. This amendment was debated with group 1 and appears on page 6 of the marshalled list.

Minister, would you like amendment 4 in your name to be formally moved?

Jane Hutt: Hoffwn, Gadeirydd.

David Lloyd: I move amendment 4 in the name of Jane Hutt. We will proceed to a vote. The question is that amendment 4 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 4: O blaids 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 4: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaids:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 4.
Amendment 4 agreed.*

**Treialu (Gwelliannau 7, 8, 9, 10, 11, 12 ac 13)
Piloting (Amendments 7, 8, 9, 10, 11, 12 and 13)**

[161] **David Lloyd:** Mae'r grŵp nesaf o welliannau i'w hystyried y prynhawn yma yn ymwneud â threialu—gwelliannau 7, 8, 9, 10, 11, 12 ac 13

[162] Weinidog, a hoffech i welliant 7, sydd yn eich enw chi, gael ei gynnig yn ffurfiol?

[163] **Jane Hutt:** Yes.

David Lloyd: The next group of amendments to be considered this afternoon concerns piloting—amendments 7, 8, 9, 10, 11, 12 and 13.

Minister, would you like amendment 7 in your name to be formally moved?

Jane Hutt: Hoffwn, Gadeirydd.

David Lloyd: I move amendment 7 in the name of Jane Hutt and I call on the Minister

siarad am welliant 7 ar dudalen 6 o'r rhestr o welliannau sydd wedi'u didoli, ac ar y gwelliannau eraill yn y grŵp.

[165] **Jane Hutt:** Amendment 7 provides transparency and certainty on the maximum period for which the pilot schemes may operate. By selecting a maximum period of 14 months, we have identified a time frame that provides sufficient flexibility to take account of evaluation and, if necessary, subsequent amendment to regulations, guidance and consultation. This will provide an adequate and definitive period during which the pilots may operate, which will create greater certainty and reduce the scope for delay in rolling out the proposed Measure across Wales. Again, this amendment accords with the recommendations of the committee and I trust and hope that you will support it.

[166] Government amendments 8 and 9 are technical amendments in support of amendment 7 and the Government's amendment 10 inserts a new provision that will allow Welsh Ministers to lay the pilot report before the end of the pilot period, but no earlier than 12 months after the start of the pilot period. Again, this provision allows for certainty on the minimum duration of the pilot phase by preventing the Welsh Ministers from making an Order under section 18 to change the proposed Measure unless 12 months of the pilot period have elapsed and a pilot report is laid. Similarly, if insufficient evidence were gleaned after 12 months of the pilot, we could proceed to roll out the rights earlier than anticipated. In other words, 12 months must elapse before Welsh Ministers can either roll out the proposed Measure in its final form or make an Order to change the proposed Measure under section 18.

2.20 p.m.

[167] Amendment 11 seeks to reduce the maximum period within which the Welsh Ministers must lay the pilot report before the National Assembly. It recognises the potential impact of placing Orders under section 18 on the superaffirmative basis, and seeks to achieve a better balance in terms of

to speak to amendment 7 on page 6 of the marshalled list and to the other amendments in the group.

Jane Hutt: Mae gwelliant 7 yn rhoi tryloywder a sicrwydd ynglŷn â'r cyfnod gweithredu hwyaf a ganiateir i'r cynlluniau treialu. Drwy ddewis cyfnod o 14 mis, yr ydym wedi nodi ffrâm amser sy'n rhoi digon o hyblygrwydd i allu ystyried y gwerthuso ac, os bydd rhaid, i ddiwygio'r rheoliadau, y canllawiau a'r ymgynghoriad wedi hynny. Bydd hyn yn darparu cyfnod digonol a diffiniol pryd y caiff y cynlluniau treialu weithredu, a bydd hynny'n creu mwy o sicrwydd ac yn ei gwneud yn llai tebygol y ceir oedi o ran cyflwyno'r Mesur arfaethedig ar draws Cymru. Eto, mae'r gwelliant hwn yn cyd-fynd ag argymhellion y pwylgor a hyderaf a gobeithiaf y byddwch yn ei gefnogi.

Gwelliannau technegol yw gwelliannau 8 a 9 gan y Llywodraeth yn cefnogi gwelliant 7 ac mae gwelliant 10 gan y Llywodraeth yn ychwanegu darpariaeth newydd a fydd yn caniatáu i Weinidogion Cymru gyflwyno'r adroddiad treialu cyn diwedd y cyfnod treialu, ond ddim cynharach na 12 mis ar ôl dechrau'r cyfnod treialu. Eto, mae'r ddarpariaeth hon yn rhoi sicrwydd o ran y cyfnod byrraf y bydd y cam treialu yn ei bara drwy atal Gweinidogion Cymru rhag gwneud Gorchymyn o dan adran 18 i newid y Mesur arfaethedig onid oes 12 mis o'r cyfnod treialu wedi mynd heibio a bod adroddiad treialu wedi cael ei osod gerbron. Yn yr un modd, pe bai dystiolaeth annigonol wedi cael ei chasglu ar ôl 12 mis o dreialu, gallem fwrw ymlaen i gyflwyno'r hawlau yn gynharach na'r disgwyl. Mewn geiriau eraill, rhaid i 12 mis fynd heibio cyn y caiff Gweinidogion Cymru un ai roi'r Mesur arfaethedig ar waith ar ei ffurf derfynol neu wneud Gorchymyn i newid y Mesur arfaethedig o dan adran 18.

Mae gwelliant 11 yn ceisio lleihau'r cyfnod hwyaf a ganiateir i Weinidogion Cymru i gyflwyno'r adroddiad treialu gerbron y Cynulliad Cenedlaethol. Mae'n cydnabod effaith bosibl rhoi Gorchymynion o dan adran 18 ar y sail uwchgadarnhaol, ac mae'n ceisio sicrhau gwell cydbwysedd o safbwyt amser

time should an Order be necessary. The reduced period will also strike a better balance, we believe, in terms of any subsequent guidance, amendments to regulations and consultation periods. We do not consider there to be any significant difficulties in laying the report within six months of the conclusion of the pilot phase.

[168] Amendments 12 and 11 are related and they largely involve technical changes concerning the laying of the pilot report not later than 30 months after the pilot regulations come into force. However, because the Welsh Ministers will have the power to make pilot regulations up to a maximum of 14 months, it is necessary to clarify when the pilot report should be made. Amendment 12 does that by stipulating that the report must be laid no later than 30 months after the pilot regulations come into force.

[169] Government amendment 13 is important because amendment 14 amends the sunset provision with regard to the Henry VIII powers in section 18, to provide clarity as to when the Welsh Ministers' power to amend the Measure will cease. The power to amend the Measure by subordinate legislation would be exercised by the Welsh Ministers for a maximum period of two years after the end of the pilot period. This, again, provides a greater degree of certainty, limits the time for making subsequent changes to the Measure by the powers in section 18.

[170] **David Lloyd:** Diolch, Weinidog, am yr esboniad. A oes unrhyw Aelod yn dymuno siarad? Gwelaf nad oes. Mae pawb yn amlwg yn hapus. Gan nad oedd trafodaeth, nid oes yn rhaid i'r Gweinidog ymateb.

[171] Weinidog, a hoffech chi symud i bleidlais ar welliant 7?

[172] **Jane Hutt:** Hoffwn.

[173] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 7. Galwaf am bleidlais.

pe bai Gorchymyn yn angenrheidiol. Bydd y cyfnod byrrach hefyd yn taro gwell cydbwyssedd, yr ydym yn credu, o safbwyt unrhyw ganllawiau dilynol, gwelliannau i reoliadau a chyfnodau ymgynghori. Nid ydym yn credu bod unrhyw anawsterau arwyddocaol o ran cyflwyno'r adroddiad o fewn chwe mis i'r cyfnod treialu ddod i ben.

Mae gwelliannau 12 ac 11 yn gydgysylltiedig a newidiadau technegol a geir ynddynt yn bennaf ynglŷn â chyflwyno'r adroddiad treialu ddim hwyrach na 30 mis ar ôl i'r rheoliadau treialu ddod i rym. Fodd bynnag, oherwydd y bydd gan Weinidogion Cymru y pŵer i wneud rheoliadau treialu am hyd at uchafswm o 14 mis, rhaid egluro pryd y dylai'r adroddiad treialu gael ei lunio. Mae gwelliant 12 yn gwneud hynny drwy bennu bod rhaid i'r adroddiad gael ei osod gerbron ddim hwyrach na 30 mis ar ôl i'r rheoliadau treialu ddod i rym.

Mae gwelliant 13 gan y Llywodraeth yn bwysig gan fod gwelliant 14 yn diwygio darpariaeth y machlud mewn perthynas â phwerau Harri VIII yn adran 18, i roi eglurder ynglŷn â phryd y bydd pŵer Gweinidogion Cymru i ddiwygio'r Mesur yn darfod. Byddai'r pŵer i ddiwygio'r Mesur drwy is-ddeddfwriaeth yn cael ei arfer gan Weinidogion Cymru am gyfnod o ddim mwy na dwy flynedd ar ôl diwedd y cyfnod treialu. Mae hyn, eto, yn rhoi mwy o sicrwydd, mae'n cyfyngu ar y cyfnod pryd y caniateir gwneud newidiadau dilynol i'r Mesur drwy'r pwerau yn adran 18.

David Lloyd: Thank you, Minister, for that explanation. Does any Member wish to speak. I see that they do not. I take it that everyone is content. As there was no discussion, the Minister need not respond.

Minister, would you like to proceed to a vote on amendment 7?

Jane Hutt: Yes.

David Lloyd: The question is that amendment 7 be agreed. I call for a vote.

*Gwelliant 7: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 7: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 7.
Amendment 7 agreed.*

[174] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, yr ydym yn symud yn awr i waredu gwelliannau 8, 9, 10, 11, a 12. Weinidog, a hoffech chi symud i bleidlais ar y gwelliannau hyn?

[175] **Jane Hutt:** Hoffwn.

[176] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 8 yn enw Jane Hutt. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 8. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendments 8, 9, 10, 11 and 12. Minister, would you like to proceed to a vote on these amendments?

Jane Hutt: Yes.

David Lloyd: I move amendment 8 in the name of Jane Hutt. The question is that amendment 8 be agreed. I call for a vote.

*Gwelliant 8: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 8: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 8.
Amendment 8 agreed.*

[177] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 9 yn enw Jane Hutt. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 9. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: I move amendment 9 in the name of Jane Hutt. The question is that amendment 9 be agreed. I call for a vote.

*Gwelliant 9: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 9: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 9.
Amendment 9 agreed.*

[178] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 10 yn **David Lloyd:** I move amendment 10 in the

enw Jane Hutt. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 10. Galwaf am bleidlais. name of Jane Hutt. The question is that amendment 10 be agreed. I call for a vote.

*Gwelliant 10: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 10: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 10.
Amendment 10 agreed.*

[179] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 11 yn enw Jane Hutt. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 11. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: I move amendment 11 in the name of Jane Hutt. The question is that amendment 11 be agreed. I call for a vote.

*Gwelliant 11: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 11: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 11.
Amendment 11 agreed.*

[180] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 12 yn enw Jane Hutt. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 12. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: I move amendment 12 in the name of Jane Hutt. The question is that amendment 12 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 12: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 12: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 12.
Amendment 12 agreed.*

[181] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, yr ydym yn symud nawr i waredu gwelliant 5. Cafodd y gwelliant hwn ei drafod gyda grŵp 7 ac

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendment 5. This amendment was debated with group 7 and appears on page 7 of the

mae'n ymddangos ar dudalen 7 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

[182] Weinidog, a hoffech i welliant 5, sydd yn eich enw chi, gael ei gynnig yn ffurfiol?

[183] **Jane Hutt:** I would.

[184] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 5 yn enw Jane Hutt. Symudwn yn syth i bleidlais. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 5.

marshalled list.

Minister would you like amendment 5 in your name to be formally moved?

Jane Hutt: Hoffwn.

David Lloyd: I move amendment 5 in the name of Jane Hutt. We will move straight to a vote. The question is that amendment 5 be agreed to.

*Gwelliant 5: O blaids 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 5: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaids:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 5.
Amendment 5 agreed.*

[185] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, yr ydym yn symud yn awr i waredu gwelliant 13. Cafodd y gwelliant hwn ei drafod gyda grŵp 8 ac mae'n ymddangos ar dudalen 8 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendment 13. This amendment was debated with group 8 and appears on page 8 of the marshalled list.

[186] Weinidog, a hoffech i welliant 13, sydd yn eich enw chi, gael ei gynnig yn ffurfiol?

Minister would you like amendment 13 in your name to be formally moved?

[187] **Jane Hutt:** I would.

Jane Hutt: Hoffwn.

[188] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 13 yn enw Jane Hutt. Symudwn yn syth i bleidlais. Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 13.

David Lloyd: I move amendment 13 in the name of Jane Hutt. We will move straight to a vote. The question is that amendment 13 be agreed to.

*Gwelliant 13: O blaids 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 13: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaids:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 13.
Amendment 13 agreed.*

Pwerau mewn Perthynas â Diddymu a Deddfu (Gwelliannau 20 a 19)
Powers on Repeal and Enactment (Amendments 20 and 19)

[189] **David Lloyd:** Symudwn ymlaen yn awr at y grŵp nesaf o welliannau, sef grŵp 9. Mae'r grŵp nesaf o welliannau i'w ystyried y prynhawn yma yn ymwneud â phwerau mewn perthynas â diddymu a deddfu—gwelliannau 20 a 19. Weinidog, a hoffech i welliant 20, sydd yn eich enw chi, gael ei gynnig?

[190] **Jane Hutt:** I would.

[191] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 20 yn enw Jane Hutt. Galwaf ar y Gweinidog i siarad am welliant 20 ar dudalen 8 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, a'r gwelliant arall yn y grŵp.

[192] **Jane Hutt:** Amendment 20 is a purely technical amendment in support of amendment 19, providing for the number of a new section to be inserted in the proposed Measure so that we can use the affirmative procedure, so that that procedure will apply. Amendment 19 is critical to ensure that the existing provisions relating to disabled children within the proposed Measure are retained. Members will be aware, I am sure, that the Equality Bill that is currently before Parliament makes provision to repeal the Disability Discrimination Act 1995. If the Bill as drafted is passed and the DDA is repealed, it would mean that the disability provisions in the proposed Measure would also be repealed. The amendment inserts a new section in the proposed Measure to give Welsh Ministers the power, if the DDA is repealed, to make an Order replicating the effect of the disability provisions in the Measure. If the disability provisions in the proposed Measure are repealed, a disabled child would not be able to make a discrimination claim to the tribunal, any proceedings before the tribunal initiated by, or on behalf of, a disabled child would automatically cease, the case friend would not be able to exercise rights on behalf of the disabled child, and LEAs would not be obliged to provide disabled children with advice and information services, dispute

David Lloyd: We will now move to the next group of amendments, namely group 9. The next group of amendments to consider this afternoon concerns powers on repeal and enactment—amendments 20 and 19. Minister, would you like amendment 20 in your name to be moved?

Jane Hutt: Hoffwn.

David Lloyd: I move amendment 20 in the name of Jane Hutt. I call on the Minister to speak to amendment 20 on page 8 of the marshalled list, and the other amendment in the group.

Jane Hutt: Gwelliant technegol pur yw gwelliant 20 yn cefnogi gwelliant 19. Ceir darpariaeth ynddo fel bod modd i rif adran newydd gael ei ychwanegu at y Mesur arfaethedig er mwyn inni allu defnyddio'r weithdrefn gadarnhaol, fel y bydd y weithdrefn honno'n gymwys. Mae gwelliant 19 yn dyngedfennol i sicrhau bod y darpariaethau presennol ynglŷn â phlant anabl yn y Mesur arfaethedig yn cael eu cadw. Bydd yr Aelodau'n gwybod, yr wyf yn siŵr, fod y Mesur Cydraddoldeb sydd gerbron y Senedd ar hyn o bryd yn gwneud darpariaeth i ddiddymu Deddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd 1995. Os caiff y Mesur ei basio fel y'i drafftiwyd a bod y Ddeddf yn cael ei diddymu, byddai'n golygu y byddai'r darpariaethau anabledd yn y Mesur arfaethedig hefyd yn cael eu diddymu. Mae'r gwelliant newydd yn ychwanegu adran newydd at y Mesur arfaethedig i roi'r pŵer i Weinidogion Cymru, os caiff y Ddeddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd ei diddymu, i wneud Gorchymyn yn ailadrodd effaith y darpariaethau anabledd yn y Mesur. Os caiff y darpariaethau anabledd yn y Mesur arfaethedig eu diddymu, ni fyddai plentyn anabl yn gallu gwneud hawliad gwahaniaethu i'r tribynlys, byddai unrhyw achos gerbron y tribynlys a gychwynnwyd gan, neu ar ran, plentyn anabl yn darfod yn awtomatig, ni fyddai'r cyfaill achos yn gallu arfer hawliau

resolution services or advocacy services. So, it is imperative that this issue is addressed to ensure that the disability provisions in the proposed Measure can be retained. Amendment 19 would allow Welsh Ministers to make an Order effectively reinstating the disability provisions in the proposed Measure in the corresponding provisions of the Equality Bill. So, I hope that gives you an explanation in support of this amendment.

ar ran y plentyn anabl, ac ni fyddai rheidrwydd ar AAllau i ddarparu gwasanaethau cyngor a gwybodaeth, gwasanaethau datrys anghydfodau na gwasanaethau eirioli i blant anabl. Felly, mae'n hanfodol fod sylw'n cael ei roi i'r mater hwn i sicrhau y gellir cadw'r darpariaethau anabledd yn y Mesur arfaethedig. Byddai gwelliant 19 yn caniatáu i Weinidogion Cymru wneud Gorchymyn gyda'r effaith o adfer y darpariaethau anabledd yn y Mesur arfaethedig yn narpariaethau cyfatebol y Mesur Cydraddoldeb. Felly, gobeithiaf fod hyn yn rhoi esboniad ichi o blaid y gwelliant hwn.

[193] **David Lloyd:** A oes unrhyw Aelod eisiau siarad? Gwelaf fod pawb yn hapus, felly nid oes trafodaeth i'r Gweinidog ymateb iddi. Weinidog, a hoffech chi symud i bleidlais ar welliant 20 neu ei dynnu'n ôl?

David Lloyd: Does any Member wish to speak? I see that everyone is happy and therefore there is no debate for the Minister to respond to. Minister, would you like to move to a vote on amendment 20 or to withdraw?

[194] **Jane Hutt:** I would like to move to a vote.

Jane Hutt: Hoffwn symud i bleidlais.

[195] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 20.

David Lloyd: The question is that amendment 20 be agreed to.

*Gwelliant 20: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 20: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 20.
Amendment 20 agreed.*

[196] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, ni fydd pleidlais ar welliant 19 tan yn ddiweddarach yn y trafodion.

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, there will be no vote on amendment 19 until later in proceedings.

Gorchymion o dan Adran 18 (Gwelliant 6) **Orders under Section 18 (Amendment 6)**

[197] **David Lloyd:** Symudwn at y grŵp nesaf, sef grŵp 10. Mae'r grŵp nesaf i'w ystyried y prynhawn yma yn ymwneud â Gorchymion o dan adran 18—gwelliant 6.

David Lloyd: We now move to the next group of amendments, group 10. The next group to be considered this afternoon concerns Orders under section 18—

Weinidog, a hoffech i welliant 6, sydd yn eich enw chi, gael ei gynnig?

[198] **Jane Hutt:** I would.

[199] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 6 yn eich enw Jane Hutt. Gwahodda y Gweinidog i siarad am welliant 6, sydd ar dudalen 8 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

2.30 p.m.

[200] **Jane Hutt:** Amendment 6 addresses concerns that were expressed during Stage 1, and it reflects my intention, as stated in Plenary, that any proposed Orders made under section 18 should be subject to the superaffirmative procedure. This very much follows your committee's recommendations. The amendment incorporates that change and establishes the procedure should any proposed Orders prove necessary. In short, if this amendment is accepted, Welsh Ministers will have to consult appropriately and, as was previously the case, have regard to the pilot report.

[201] The duty will be on the Welsh Ministers to lay before the National Assembly a document that includes an explanation of the proposals, a draft of the proposed Order, and details of the consultation, creating a sufficiently robust structure, we believe, in which any major changes to the proposed Measure can be made and appropriately scrutinised.

[202] This amendment accords with the committee's recommendation and my commitment given in Plenary. I urge you to support it.

[203] **David Lloyd:** Diolch yn fawr, Weinidog. Yr ydym i gyd yn cofio trafodaethau cynharach y pwylgor a'r drafodaeth yn y Siambro. A oes Aelod eisaiu siarad am y pwyntiau hyn? Gwelaf fod pawb yn hapus, felly nid oes trafodaeth i'r Gweinidog ymateb iddi. A hoffech chi symud i bleidlais ar welliant 6, Weinidog?

[204] **Jane Hutt:** Yes.

[205] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid

amendment 6. Minister, would you like amendment 6 in your name to be moved?

Jane Hutt: Hoffwn.

David Lloyd: I move amendment 6 in the name of Jane Hutt. I invite the Minister to speak to amendment 6, which is on page 8 of the marshalled list.

Jane Hutt: Mae gwelliant 6 yn ymdrin â phryderon a fynegwyd yn ystod Cyfnod 1, ac mae'n adlewyrchu fy mwriad, fel y'i mynegwyd yn y Cyfarfod Llawn, y dylai unrhyw Orchmyntion arfaethedig a wneir o dan adran 18 fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn uwchgadarnhaol. Mae hyn yn unol ag argymhellion eich pwylgor. Mae'r gwelliant yn ymgorffori'r newid hwnnw ac yn sefydlu'r weithdrefn pe bai rhaid wrth unrhyw Orchmyntion arfaethedig. Yn fyr, os caiff y gwelliant hwn ei dderbyn, bydd rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori'n briodol a, fel a oedd yn wir gynt, rhoi sylw i'r adroddiad treialu.

Bydd y ddyletswydd ar Weinidogion Cymru i osod gerbron y Cynulliad Cenedlaethol ddogfen sy'n cynnwys esboniad o'r cynigion, drafft o'r Gorchymyn arfaethedig, a manylion yr ymgynghoriad, gan greu strwythur digon cadarn, yn ein barn ni, sy'n caniatáu i unrhyw newidiadau mawr i'r Mesur arfaethedig gael eu gwneud ac i caniatáu craffu priodol arnynt.

Mae'r gwelliant hwn yn unol ag argymhelliaid y pwylgor a'r ymrwymiad a roddais yn y Cyfarfod Llawn. Anogaf chi i'w gefnogi.

David Lloyd: Thank you, Minister. We all recall the committee's earlier discussions and the debate in the Chamber. Does any Member wish to address the points that have been raised? I see that you are all content, so there is no discussion for the Minister to respond to. Do you wish to proceed to a vote on amendment 6, Minister?

Jane Hutt: Hoffwn.

David Lloyd: The question is that

derbyn gwelliant 6.

amendment 6 be agreed to.

*Gwelliant 6: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 6: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

Derbyniwyd gwelliant 6.

Amendment 6 agreed.

[206] **David Lloyd:** Yn unol â'r rhestr o welliannau wedi'u didoli, yr ydym yn symud yn awr i waredu gwelliant 19. Cafodd y gwelliant hwn ei drafod gyda gwelliant 20 ac mae'n ymddangos ar dudalen 9 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli. Weinidog, a hoffech i welliant 19, sydd yn eich enw chi, gael ei gynnig yn ffurfiol?

[207] **Jane Hutt:** I would.

[208] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 19 yn enw Jane Hutt.

[209] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 19. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: In accordance with the marshalled list, we now move to dispose of amendment 19. This amendment was debated with amendment 20 and appears on page 9 of the marshalled list. Minister would you like amendment 19 in your name to be formally moved?

Jane Hutt: Hoffwn.

David Lloyd: I move amendment 19 in the name of Jane Hutt.

David Lloyd: The question is that amendment 19 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 19: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 19: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

Derbyniwyd gwelliant 19.
Amendment 19 agreed.

Hawliau mewn Perthynas â'r Cwricwlwm Lleol (Gwelliant 21) **Local Curriculum Entitlements (Amendment 21)**

[210] **David Lloyd:** Symudwn yn awr at y grŵp olaf. Weinidog, a hoffech i welliant 21, sydd yn eich enw chi, gael ei gynnig?

[211] **Jane Hutt:** I would.

David Lloyd: We now move to the last group. Minister, would you like amendment 21 in your name to be moved?

Jane Hutt: Hoffwn.

[212] **David Lloyd:** Cynigiaf welliant 21 yn enw Jane Hutt. Gwahoddaf y Gweinidog i siarad am welliant 21, sydd ar dudalen 10 o'r rhestr o welliannau wedi'u didoli.

[213] **Jane Hutt:** This proposed Measure provides an opportunity to insert a new section into the Learning and Skills Act 2000. The amendment is a technical one that will provide clarity in instances where a learner does not ultimately attend what was determined to be the relevant school or institution by his or her headteacher during key stage 4. As matters stand, the relevant school or institution identified by the headteacher is under a duty to provide the learner with a course or courses of study, even though the learner does not attend it. This amendment seeks to rectify the position, and, further, it defines the academic year as the period between the fourth Monday of September and 1 September of the following year, giving headteachers sufficient flexibility to effectively meet learner need. The effect of the amendment is to address practical difficulties encountered by headteachers.

[214] I can go on to give further explanation of this, but I think that we have an opportunity to allow decisions to be made through amendment to the proposed Measure that fall within three weeks of the beginning of the entitlement period, which is important for the learner. Institutions traditionally use the first few weeks of the academic year for induction purposes for example, and to finalise provision arrangements informed by key stage 4 results. This amendment would therefore ensure that the provision operates as intended. Current provision has practical difficulties and we now have an opportunity to amend legislation accordingly as a result of the evidence.

[215] **David Lloyd:** A oes unrhyw Aelod yn dymuno siarad am y grŵp hwn? Gwelaf fod pawb yn hapus. Weinidog, a ydych yn dymuno symud i bleidlais ar welliant 21?

[216] **Jane Hutt:** Ydw, Gadeirydd.

[217] **David Lloyd:** Y cwestiwn yw y dylid derbyn gwelliant 21. Galwaf am bleidlais.

David Lloyd: I move amendment 21 in the name of Jane Hutt. I invite the Minister to speak to amendment 21, which is on page 10 of the marshalled list.

Jane Hutt: Mae'r Mesur arfaethedig hwn yn darparu cyfle i ychwanegu adran newydd at Ddeddf Dysgu a Medrau 2000. Gwelliant technegol yw hwn ac un a fydd yn rhoi eglurder mewn achosion lle nad yw dysgwr yn y pen draw yn mynychu'r hyn a oedd wedi cael ei bennu fel yr ysgol neu'r sefydliad priodol gan ei bennaeth ef neu ei phennaeth hi yn ystod cyfnod allweddol 4. Fel y saif pethau, mae'r ysgol neu'r sefydliad perthnasol a nodwyd gan y pennath o dan ddyletswydd i ddarparu cwrs neu gyrsiau astudio i'r dysgwr, er nad yw'r dysgwr yn mynychu'r sefydliad. Mae'r gwelliant hwn yn ceisio unioni'r sefyllfa, ac, ar ben hynny, mae'n diffinio'r flwyddyn academaidd fel y cyfnod rhwng y pedwerydd dydd Llun ym mis Medi ac 1 Medi y flwyddyn ddilynol, gan roi digon o hyblygrwydd i benaethiaid i ddiwallu anghenion dysgwyr yn effeithiol. Effaith y gwelliant yw ymdrin â'r anawsterau ymarferol y mae penaethiaid yn eu hwynebu.

Gallaf fynd ymlaen i esbonio hyn ymhellach, ond credaf fod gennym gyfle i ganiatâu i benderfyniadau gael eu gwneud drwy ddiwygio'r Mesur arfaethedig sy'n disgyn o fewn tair wythnos i ddechrau'r cyfnod hawl, sy'n bwysig i'r dysgwr. Yn draddodiadol, mae sefydliadu'n defnyddio wythnosau cyntaf y flwyddyn academaidd at ddibenion sefydlu er enghraifft, ac i drefnu'r ddarpariaeth ar ei gwedd derfynol yng ngoleuni canlyniadau cyfnod allweddol 4. Byddai'r gwelliant hwn felly yn sierhau bod y ddarpariaeth yn gweithredu fel y bwriadwyd. Mae anawsterau ymarferol yn y ddarpariaeth ar hyn o bryd ac mae gennym gyfle yn awr i ddiwygio'r ddeddfwriaeth yn unol â hynny ar sail y dystiolaeth.

David Lloyd: Does any Member wish to speak to this group? I see that everyone is content. Minister, do you wish to proceed to a vote on amendment 21?

Jane Hutt: Yes, Chair.

David Lloyd: The question is that amendment 21 be agreed to. I call for a vote.

*Gwelliant 21: O blaid 5, Ymatal 0, Yn erbyn 0.
Amendment 21: For 5, Abstain 0, Against 0.*

Pleidleisiodd yr Aelodau canlynol o blaid:
The following Members voted for:

Black, Peter
Chapman, Christine
Graham, William
Jones, Helen Mary
Watson, Joyce

*Derbyniwyd gwelliant 21.
Amendment 21 agreed.*

[218] **David Lloyd:** Byddwch yn falch o glywed mai dyna ddiwedd ein hystyriaeth o'r gwelliannau heddiw. Er gwybodaeth, bernir bod y pwylgor wedi derbyn adrannau 1 i 24, atodlen 1 o'r Mesur arfaethedig, ynghyd â'r adrannau sydd wedi eu cytuno yn nhrafodion heddiw. Felly, wrth symud ymlaen at y diwedd, datganaf o dan Reol Sefydlog Rhif 23.40:

David Lloyd: You will be pleased to hear that is the end of our consideration of amendments today. For your information, the committee is deemed to have accepted sections 1 to 24, together with schedule 1 of the proposed Measure, and the sections that have been agreed to in today's proceedings. Therefore, as we move towards the conclusion, I declare under Standing Order No. 23.40:

[219] 'Os caiff Mesur arfaethedig ei ddiwygio yn nhrafodion Cyfnod 2 i fewnosod adran neu atodlen, neu i newid yn sylweddol ar unrhyw ddarpariaeth bresennol, caiff y pwylgor sy'n ystyried trafodion Cyfnod 2 ofyn i'r Aelod sy'n gyfrifol amdano baratoi Memorandwm Esboniadol diwygiedig.'

'If a proposed Measure is amended at Stage 2 proceedings so as to insert a section or schedule, or substantially alter any existing provision, the committee considering Stage 2 proceedings may request that the Member in charge prepare a revised Explanatory Memorandum.'

[220] Credaf, fel Cadeirydd, fod y gwelliannau a dderbyniwyd gan y pwylgor wedi newid yn sylweddol rywfaint o'r ddarpariaeth bresennol. Ar sail hynny, a yw Aelodau'n cytuno y dylai Llywodraeth y Cynulliad baratoi memorandwm esboniadol diwygiedig? Gwelaf fod pawb yn cytuno. Diolch yn fawr. Felly, o dan Reol Sefydlog Rhif 23.41, sydd yn dweud:

As Chair, I believe that the amendments that have been agreed by the committee have substantially altered some of the existing provision. On that basis, do Members agree that the Assembly Government should prepare a revised explanatory memorandum? I see that everyone is in agreement. Thank you very much. Therefore, under Standing Order No. 23.41, which states:

[221] 'Rhaid i unrhyw Femorandwm Esboniadol diwygiedig y gofynnir amdano o dan Reol Sefydlog 23.40 gael ei osod o leiaf bum niwrnod gwaith cyn dyddiad cyfarfod cyntaf y Cynulliad sy'n ystyried trafodion Cyfnod 3.'

'Any revised Explanatory Memorandum requested under Standing Order 23.40 must be laid at least five working days before the date of the first meeting of the Assembly that considers Stage 3 proceedings.'

[222] Bydd Cyfnod 3 yn dechrau yfory. Caiff Aelodau eu hysbysu ynghylch y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno gwelliannau maes o law a chaiff ei gyhoeddi yn yr hysbysiad busnes.

Stage 3 will begin tomorrow. Members will be informed of the deadline for tabling amendments in due course and it will be published in the business notice.

[223] Bydd y clerc yn hysbysu Aelodau cyn gynted â phosibl ynghylch dyddiad cyfarfod nesaf y pwyllgor hwn. Diolch i bawb am eu cyfraniadau'r prynhawn yma ac am fod mor drylwyr a dangos cymaint o ffocws o safbwyt yr holl welliannau. Cyhoeddaf ddiwedd y cyfarfod.

The clerk will inform Members as soon as possible of the date of the next meeting on this committee. I thank everyone for their contributions this afternoon and for being so thorough and focused as regards all the amendments. I declare the meeting closed ddiwedd y cyfarfod.

*Daeth y cyfarfod i ben am 2.37 p.m.
The meeting ended at 2.37 p.m.*